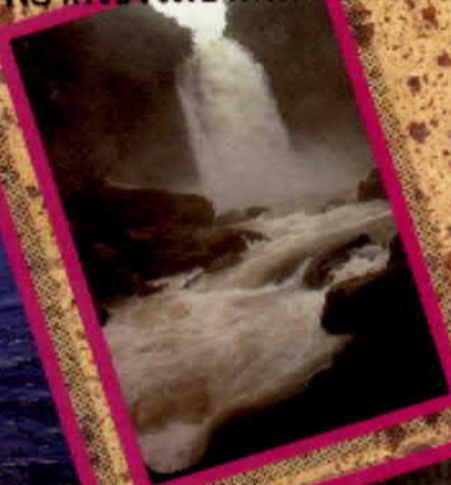

ชีวิตกับการท่องเที่ยว

ชุดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ

ตัวอย่างเพื่อการเรียนการสอน

ศูนย์พัฒนาหนังสือ

หนังสืออ่านเพิ่มเติม

ชุดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ระดับมัธยมศึกษา

เรื่อง

ชีวิตกับการท่องเที่ยว

โดย

นางพางา สุขวนิช

กรมวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ

พิมพ์ครั้งที่หนึ่ง พ.ศ. ๒๕๓๖

จำนวน ๗,๐๐๐ เล่ม

ราคา ๓๐.๐๐ บาท

พิมพ์ครั้งที่สอง พ.ศ. ๒๕๓๖

จำนวน ๑๐,๕๐๐ เล่ม

ลิขสิทธิ์เป็นของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

ISBN 974 - 10 - 0915 - 1

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง อนุญาตให้ใช้หนังสือในโรงเรียน

ด้วยกรมวิชาการได้จัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด การอนุรักษ์ทรัพยากร
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระดับมัธยมศึกษา เรื่อง ชีวิตกับการท่องเที่ยวขึ้น
กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาแล้ว อนุญาตให้ใช้หนังสือนี้ในโรงเรียนได้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๔

(นายอรุณ ปรีดีติลล)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ชีวิตกับการท่องเที่ยว เป็นหนังสือเล่มหนึ่งในโครงการจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระดับมัธยมศึกษาของกรมวิชาการ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้แต่งตั้งคณะกรรมการฯ เป็นผู้จัดทำและตรวจต้นฉบับ

การนำเสนอเรื่องราวของหนังสือเล่มนี้ เป็นเชิงสารคดีที่กล่าวถึงความสำคัญของธรรมชาติทั้งดงและบริสุทธิ์ ปัจจุบันได้กลายสภาพเป็นแหล่งท่องเที่ยวของผู้คน ทำให้ระบบความสมดุลตามธรรมชาติเกิดการเปลี่ยนแปลง ความเจริญและวัฒนธรรมใหม่ๆ หลั่งไหลเข้าสู่บริเวณที่เคยเป็นธรรมชาติ กลายเป็นแหล่งธุรกิจ เมื่อเวลาผ่านไปหลายๆ ปี ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ถูกดึงมาใช้จนหมดขาดการบำรุงรักษาให้คงอยู่ในสภาพเดิม ผลที่ปรากฏก็คือ ความเสื่อมโทรมที่เป็นปัญหาเกิดขึ้นกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ปัจจุบันผู้คนนิยมเดินทางท่องเที่ยวกันอย่างกว้างขวาง แม้ว่าสภาพป่าเขาลำเนาไพรท้องทะเลและผืนน้ำตามธรรมชาติที่บริสุทธิ์จะยังคงเหลืออยู่ แต่หากมนุษย์ขาดจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งเหล่านี้แล้ว วันหนึ่งภาวะแห่งความเสื่อมโทรมของธรรมชาติก็จะขยายตัวมากขึ้น ด้วยเหตุนี้ กรมวิชาการได้พิจารณาเห็นว่าหนทางที่จะช่วยลดอัตราการทำลายทรัพยากรธรรมชาติอันบริสุทธิ์ได้ ก็คือ การให้ความรู้ ทศนคติ และความตระหนักถึงคุณค่าของธรรมชาติ ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็น เพื่อให้ประชาชนรู้เท่าถึงความเป็ไปของธรรมชาตินั้น ๆ ได้อย่างถ่องแท้

ด้วยความหวังเป็นอย่างยิ่งว่าประโยชน์จากหนังสือเล่มนี้ จะช่วยให้ผู้อ่าน
ได้รู้ว่ามีรศกทางธรรมชาติของเรานั้น ควรที่จะอนุรักษ์ไว้เพื่อเป็นสมบัติแก่ชนรุ่นหลัง
ต่อไป

(นายจำเรญ เสกธีระ)

อธิบดีกรมวิชาการ

๑๘ กรกฎาคม ๒๕๓๔

สารบัญ

	หน้า
ชีวิตบนเส้นทางทหารท่องเที่ยว	๑
แหล่งท่องเที่ยวบนแผ่นดินไทย	๑๑
เมื่อการท่องเที่ยวทำลายธรรมชาติ	๒๓
เขตอนุรักษ์ถิ่นธรรมชาติ	๓๖

ชีวิตบนเส้นทางการท่องเที่ยว

ชีวิตมนุษย์เป็นชีวิตที่เกิดและ
เดินไปบนเส้นทางของความคิดและ
ความรู้สึก เพราะฉะนั้น ชีวิตของ
มนุษย์จึงเป็นชีวิตที่หลากหลายด้วย
ความคิด และหลากหลายด้วยอารมณ์
และความรู้สึกอยู่ตลอดเวลา

นั่นคือ ในหลายๆ ครั้งชีวิต
มีความอบอุ่น เป็นสุข

และก็นับครั้งไม่ถ้วนที่ชีวิตต้อง
เผชิญกับอุปสรรค ความเหนื่อยหน่าย
และระทดท้อ

ไม่ว่าจะมีชีวิตอยู่ ณ จุดใด จะอยู่
ณ ที่สูง หรือที่ต่ำ ทุกชีวิตต่างก็มีอาจ
เดินออกไปจากเส้นทางของสมองและ
หัวใจที่เป็นบ่อเกิดของความคิด และ
ความรู้สึกอันหลากหลายได้

ดังนั้น แม้จะมีสุขหรือทุกข์
บนเส้นทางของชีวิต ในหัวใจทุกดวง
ของมนุษย์จะมีสิ่งที่แฝงเร้นซ่อนอยู่
ในสมองและหัวใจด้วยเสมอ สิ่งที่แฝงเร้น
นั้นก็คือ การเฝ้าหาความสงบร่มเย็นให้
กับชีวิต

จากความเฝ้าหาความสงบที่แฝง
ลึกอยู่ในสมองและหัวใจนี้เอง ที่ทำ
ให้มนุษย์เดินทางเข้าไปหาธรรมชาติ
เพราะด้วยความ “รู้สึก” ที่แท้จริงนั้น

มนุษย์รู้ว่าในดวงดลอมแห่งธรรมชาติ
นั้น คือถิ่นที่ชีวิตจะได้รับความสงบสุข
อันถาวร

มนุษย์จึงเดินทางเข้าไปหา
ธรรมชาติอยู่ตลอดเวลา เพื่อค้นหา
ความสงบสุขที่แท้จริงของสังคม สิ่ง
ที่มนุษย์ช่วยกันสร้างขึ้นจากความคิด
และความรู้สึกนั้น มีอาจให้กับมนุษย์ได้
มีแต่เพียงธรรมชาติเท่านั้นที่จะให้
ความสงบสุขนั้นแก่ชีวิต

เพราะความบริสุทธิ์ของธรรมชาติ
คือ สิ่งหล่อเลี้ยงหัวใจให้สุขสดชื่น
ดังนั้น ทุกหนทุกแห่งที่เป็นถิ่นกำเนิด
ของธรรมชาติอันยิ่งใหญ่ ไม่ว่าจะเป็น
ภูเขา ลำเนาไพร หาดทราย ชายทะเล
จึงเป็นที่มนุษย์เดินทางเข้าไปหา

เพราะฉะนั้น ถ้าจะมีคำถามว่า
ทำไมทุกคนจึงมุ่งไปหาธรรมชาติ
ให้กับชีวิตอยู่ตลอดเวลา
คำตอบที่ได้ก็คือ
ความบริสุทธิ์ของธรรมชาติ

นั่นคือ สิ่งช่วยชะล้างความหม่นหมอง
จากหัวใจและสมองให้สูญสิ้นไปพร้อม
กับเพิ่มความสุขความสดใสและพลังให้
กับชีวิตและวิญญาณที่ยิ่งใหญ่ที่สุดแก่
ชีวิตทุกชีวิต

นอกจากนี้แล้ว มนุษย์ก็รู้ว่า ณ
ที่ทุกหนทุกแห่งไม่ว่าที่ใดที่ธรรมชาติ
ยังมีความบริสุทธิ์อยู่ ณ ที่นั้นย่อมจะ
ต้องมีความเร้นลับที่ซ่อนลึกความงาม
อันนามหัตถ์จรรยไว้ด้วยเสมอ และใน

การค้นหาความเร้นลับนี้เองที่เป็นความสุขที่ผู้คนได้รับจากธรรมชาติ และตลอดช่วงเวลาของการเดินทางเข้าไปสู่ถิ่นธรรมชาตินั้น ก็คือช่วงระยะเวลาของการเก็บเกี่ยวความสุขที่ปนด้วยความตื่นเต้นและความประทับใจ แม้ในช่วงของความรู้สึกที่เหน็ดเหนื่อยกับอุปสรรคแห่งความยากลำบากที่ต้องฟันฝ่านั้น ก็ยังสร้างความประทับใจที่จะคงอยู่ในความทรงจำไปอีกยาวนาน จึงเป็นคุณค่าจากความบริสุทธิ์ที่ธรรมชาติหยิบยื่นให้กับมนุษย์ ซึ่งเป็นปัจจัยที่สร้างพลังอันสดใสและสั่นให้กับชีวิต และด้วยความประทับใจนี้เอง จึงเป็นที่เกิดของรูปแบบอันหลากหลายของการเดินทางเข้าไปสู่ถิ่นธรรมชาติที่เรียกกันว่า การท่องเที่ยว ขึ้น

หลาย ๆ รูปแบบของการท่องเที่ยว จึงเกิดขึ้นจากความแตกต่างของธรรมชาติ การเดินทางไปชายทะเลย่อมแตกต่างไปจากการเดินทางเข้าสู่ป่า การไปเที่ยวภูเขาที่ทำให้ได้เห็นภูมิทัศน์อันกว้างไกลของธรรมชาติเบื้องล่าง ก็แตกต่างไปจากการเดินเข้าไปหา

ความมืดในถ้ำ เพราะฉะนั้น การท่องเที่ยวในถิ่นธรรมชาติที่แตกต่างกันก็ให้รสชาติที่แตกต่างกันออกไป แก่ชีวิต

การเดินทางสู่ภูเขา

ความงามแห่งขุนเขา เป็นความงามที่ซ่อนเร้นความหลากหลายของธรรมชาติแห่งป่าไม้ พืชพันธุ์ ผาหิน เทือกขุนเขาที่สูงสลับซับซ้อน เรียงรายเป็นฉากทิวทัศน์ที่กว้างไกลไปจนถึงทะเลหมอกที่ลอยอยู่เหนือหุบเขาอันหนาวเย็น เป็นธรรมชาติอันบริสุทธิ์ที่ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางไป ณ ทุกหนทุกแห่งที่เป็นขุนเขาโดยไม่เคยรู้สึกเบื่อหน่าย เพราะในยามที่ผ่านพ้นไปจากความเหนื่อยเมื่อยล้าแห่งการเดินทางแล้ว ณ ปลายทางที่สุดก็คือ ชีวิตที่โอบล้อมอยู่ในท่ามกลางธรรมชาติของป่าไม้พุ่มพันธุ์ที่มีความกว้างใหญ่ไพศาลไปจนถึงสีสนอันสดสวยของดอกหญ้าเล็กๆ ที่บานสะพรั่ง ท่าทลายลมหนาวอยู่เหนือยอดทิวเขา ในยามที่ชีวิตได้อยู่ในท่ามกลางธรรมชาติแห่งขุนเขานั้น

เป็นชีวิตที่มีความสุขที่แท้จริง และเมื่อ
แม้จะได้จาก ณ ที่นั้นมาแล้วก็ยังคงมี
ความทรงจำอันประทับใจอยู่ในความ
รู้สึกอีกยาวนาน

ตามร่างกาย นั่นคือ ความบริสุทธิ์
ของชีวิตกับธรรมชาติที่ถ่ายทอดสู่กัน
และกัน

น้ำตก : สายธารที่ดั่งโคมจากผาหิน

ความงามของน้ำตกอยู่ที่ธารน้ำ
ที่ดั่งโคมจากหน้าผาหินลงมาสู่หิน
เบื้องล่างให้เกิดเสียงดังอีกทีกใน
ท่ามกลางความเงียบสงบของป่า ด้วย
ละอองฝอยที่สาดกระเซ็น สร้างความ
เย็นฉ่ำไปรอบทิศทางของน้ำตก และ
กระแสน้ำที่ไหลบ่าลงมาอยู่
ตลอดเวลา นั่นคือ ความมหัศจรรย์ที่
ตรึงตานักท่องเที่ยวให้หลงไหลชื่นชม
อาบ เล่น อย่างสนุกสนาน

เพราะฉะนั้น ณ ทุกหนทุกแห่ง
ที่เป็นน้ำตก การท่องเที่ยวของผู้คน
จะไม่หยุดอยู่ ณ จุดที่มองเห็นความ
งามสูงสุดของน้ำตก แต่จะเกิดความ
เพียรพยายามที่จะเข้าไปให้ใกล้ที่สุด
เพื่อรับความเย็นจากธารน้ำตกนั้น
การได้นั่งอยู่ใต้กระแสน้ำที่ไหลตก
ลงมา ละอองฝอยของน้ำตกสาดกระเซ็น

ทะเลถิ่นท่องเที่ยวเพื่อความสงบ

ทะเลเป็นสัญลักษณ์ของความ
กว้างอันกว้างใหญ่ไพศาล การเดิน
ทางไปยังหมู่เกาะในทะเล จึงเป็นการ
เดินทางไปในท่ามกลางความกว้างที่มี
มีแต่น้ำกับฟ้า ความรู้สึกจึงเป็นความ
ตื่นเต้นปะปนด้วยความหว้นหวาดที่มี
ความหวังสู่ความงามบนเกาะที่มุ่งหน้าเข้า
ไปหา ในขณะที่การเดินทางไปพักผ่อน
ชายทะเลนั้น เป็นการเดินทางที่สดชื่น
แจ่มใสเมื่อสายตาได้สัมผัสกับหาดทราย
สีขาว น้ำทะเลสีเขียวคราม ท่ามกลาง

สายลมและแสงแดด บางคนอาจมี
ความสุขกับการได้เล่นน้ำได้คลื่น บางคน
อาจต้องการความสงบด้วยการย่ำเท้า
ไปบนผืนทรายจากขอบหาดด้านหนึ่ง
ไปยังขอบหาดอีกด้านหนึ่ง ในท่ามกลาง
เสียงคลื่นที่ม้วนตัวเข้าหาฝั่งเหมือน
เป็นเสียงดนตรีจากธรรมชาติ สร้าง
จินตนาการในยามที่สายตาทอดมองผ่าน
น้ำทะเลไป ณ สุดขอบฟ้าอันแสนไกล
บางคนก็มีความตื่นเต้นกับการที่จะดำน้ำ
ลงไปเพื่อดูความงามอันมหัศจรรย์ของ
อาณาจักรที่ยิ่งใหญ่ของแนวปะการัง

ทะเลสงขลามาเย็น

ชีวิตบนเส้นทางทหารท่องเที่ยว

ชีวิตมนุษย์เป็นชีวิตที่เกิดและ
เดินไปบนเส้นทางของความคิดและ
ความรู้สึก เพราะฉะนั้น ชีวิตของ
มนุษย์จึงเป็นชีวิตที่หลากหลายด้วย
ความคิด และหลากหลายด้วยอารมณ์
และความรู้สึกอยู่ตลอดเวลา

นั่นคือ ในหลายๆ ครั้งที่ชีวิต
มีความอบอุ่น เป็นสุข

และก็นับครั้งไม่ถ้วนที่ชีวิตต้อง
เผชิญกับอุปสรรค ความเหนื่อยหน่าย
และระทดท้อ

ไม่ว่าจะมีชีวิตอยู่ ณ จุดใด จะอยู่
ณ ที่สูง หรือที่ต่ำ ทุกชีวิตต่างก็มีอาจ
เดินออกไปจากเส้นทางของสมองและ
หัวใจที่เป็นบ่อเกิดของความคิด และ
ความรู้สึกอันหลากหลายได้

ดังนั้น แม้จะมีสุขหรือทุกข์
บนเส้นทางของชีวิต ในหัวใจทุกดวง
ของมนุษย์จะมีสิ่งที่แฝงเร้นซ่อนอยู่
ในสมองและหัวใจด้วยเสมอ สิ่งที่แฝงเร้น
นั้นก็คือ การเฝ้าหาความสงบร่มเย็นให้
กับชีวิต

จากความเฝ้าหาความสงบที่แฝง
ลึกอยู่ในสมองและหัวใจนี้เอง ที่ทำ
ให้มนุษย์เดินทางเข้าไปหาธรรมชาติ
เพราะด้วยความ “รู้สึก” ที่แท้จริงนั้น

มนุษย์รู้ว่าในแควดวงล้อมแห่งธรรมชาติ
นั้น คือถิ่นที่ชีวิตจะได้รับความสงบสุข
อันถาวร

มนุษย์จึงเดินทางเข้าไปหา
ธรรมชาติอยู่ตลอดเวลา เพื่อค้นหา
ความสงบสุขที่แท้จริงของสังคม สิ่ง
ที่มนุษย์ช่วยกันสร้างขึ้นจากความคิด
และความรู้สึกนั้น มิอาจให้กับมนุษย์ได้
มีแต่เพียงธรรมชาติเท่านั้นที่จะให้
ความสุขสงบนั้นแก่ชีวิต

เพราะความบริสุทธิ์ของธรรมชาติ
คือ สิ่งที่หล่อเลี้ยงหัวใจให้สุขสดชื่น
ดังนั้น ทุกหนทุกแห่งที่เป็นถิ่นกำเนิด
ของธรรมชาติอันยิ่งใหญ่ ไม่ว่าจะเป็น
ภูเขา ลำเนาไพร หาดทราย ชายทะเล
จึงเป็นที่มนุษย์เดินทางเข้าไปหา

เพราะฉะนั้น ถ้าจะมีคำถามว่า
ทำไมทุกคนจึงมุ่งไปหาธรรมชาติ
ให้กับชีวิตอยู่ตลอดเวลา
คำตอบที่ได้ก็คือ
ความบริสุทธิ์ของธรรมชาติ

นั่นคือ สิ่งที่ช่วยชะล้างความหม่นหมอง
จากหัวใจและสมองให้สูญสิ้นไปพร้อม
กับเพิ่มความสุขความสดใสและพลังให้
กับชีวิตและวิญญาณที่ยิ่งใหญ่ที่สุดแก่
ชีวิตทุกชีวิต

นอกจากนี้แล้ว มนุษย์ก็รู้ว่า ณ
ที่ทุกหนทุกแห่งไม่ว่าที่ใดที่ธรรมชาติ
ยังมีความบริสุทธิ์อยู่ ณ ที่นั้นย่อมจะ
ต้องมีความรื่นลับที่ซ่อนลึกความงาม
อันน่ามหัศจรรย์ไว้ด้วยเสมอ และใน

การค้นหาคำความเร้นลับนี้เองที่เป็นความสุขที่ผู้คนได้รับจากธรรมชาติและตลอดช่วงเวลาของการเดินทางเข้าไปสู่ถิ่นธรรมชาตินั้น ก็คือช่วงระยะเวลาของการเก็บเกี่ยวความสุขที่ปนด้วยความตื่นเต้นและความประทับใจ แม้ในช่วงของความรู้สึกที่เหน็ดเหนื่อยกับอุปสรรคแห่งความยากลำบากที่ต้องฟันฝ่านั้น ก็ยังสร้างความประทับใจที่จะคงอยู่ในความทรงจำไปอีกยาวนาน จึงเป็นคุณค่าจากความบริสุทธิ์ที่ธรรมชาติหยิบยื่นให้กับมนุษย์ ซึ่งเป็นปัจจัยที่สร้างพลังอันสดใสและสีสนให้กับชีวิตและด้วยความประทับใจนี้เอง จึงเป็นที่เกิดของรูปแบบอันหลากหลายของการเดินทางเข้าไปสู่ถิ่นธรรมชาติที่เรียกกันว่า **การท่องเที่ยว ชื่น**

หลาย ๆ รูปแบบของการท่องเที่ยว จึงเกิดขึ้นจากความแตกต่างของธรรมชาติ การเดินทางไปชายทะเลย่อมแตกต่างไปจากการเดินทางเข้าสู่ป่า การไปเที่ยวภูเขาที่ทำให้ได้เห็นภูมิทัศน์อันกว้างไกลของธรรมชาติเบื้องล่าง ก็แตกต่างไปจากการเดินเข้าไปหา

ความมืดในถ้ำ เพราะฉะนั้น การท่องเที่ยวในถิ่นธรรมชาติที่แตกต่างกันก็ให้รสชาดที่แตกต่างกันออกไป แก่ชีวิต

การเดินทางสู่ภูเขา

ความงามแห่งขุนเขา เป็นความงามที่ซ่อนเร้นความหลากหลายของธรรมชาติแห่งป่าไม้ ทุ่งหญ้า ผาหิน เทือกขุนเขาที่สูงสลบซับซ้อน เรียงรายเป็นฉากทิวทัศน์ที่กว้างไกลไปจนถึงทะเลหมอกที่ลอยอยู่เหนือหุบเขาอันหนาวเย็น เป็นธรรมชาติอันบริสุทธิ์ที่ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางไป ณ ทุกหนทุกแห่งที่เป็นขุนเขาโดยไม่เคยรู้สึกเบื่อหน่าย เพราะในยามที่ผ่านพ้นไปจากความเหนื่อยเมื่อยล้าแห่งการเดินทางแล้ว ณ ปลายทางที่สุดก็คือ ชีวิตที่โอบล้อมอยู่ในท่ามกลางธรรมชาติของป่าไม้ทุ่งหญ้าที่มีความกว้างใหญ่ไพศาลไปจนถึงสีสนอันสดสวยของดอกหญ้าเล็กๆ ที่บานสะพรั่ง ท่าทลายลมหนาวอยู่เหนือยอดหญ้า ในยามที่ชีวิตได้อยู่ในท่ามกลางธรรมชาติแห่งขุนเขานั้น

เป็นชีวิตที่มีความสุขที่แท้จริง และเมื่อ
แม้จะได้จาก ณ ที่นี้มาแล้วก็ยังคงมี
ความทรงจำอันประทับใจอยู่ในความ
รู้สึกอีกยาวนาน

น้ำตก : สายธารที่ถั่งโถมจากผาหิน

ความงามของน้ำตกอยู่ที่ธารน้ำ
ที่ถั่งโถมจากหน้าผาหินลงมาสู่หิน
เบื้องล่างให้เกิดเสียงดังอึกทึกใน
ท่ามกลางความเงียบสงบของป่า ด้วย
ละอองฝอยที่สาดกระเซ็น สร้างความ
เย็นฉ่ำไปรอบทิศทางของน้ำตก และ
กระแสน้ำที่ไหลบ่าลงมาอยู่
ตลอดเวลา นั่นคือ ความมหัศจรรย์ที่
ตรึงตานักท่องเที่ยวให้หลงไหลชื่นชม
อาบ เล่น อย่างสนุกสนาน

เพราะฉะนั้น ณ ทุกหนทุกแห่ง
ที่เป็นน้ำตก การท่องเที่ยวของผู้คน
จะไม่หยุดอยู่ ณ จุดที่มองเห็นความ
งามสูงสุดของน้ำตก แต่จะเกิดความ
เพียรพยายามที่จะเข้าไปให้ใกล้ที่สุด
เพื่อรับความเย็นจากธารน้ำตกนั้น
การได้นั่งอยู่ใต้กระแสน้ำที่ไหลตก
ลงมา ละอองฝอยของน้ำตกสาดกระเซ็น

ตามร่างกาย นั่นคือ ความบริสุทธิ์
ของชีวิตกับธรรมชาติที่ถ่ายทอดสู่กัน
และกัน

ทะเลถิ่นท่องเที่ยวเพื่อความสงบ

ทะเลเป็นสัญลักษณ์ของความ
กว้างอันกว้างใหญ่ไพศาล การเดิน
ทางไปยังหมู่เกาะในทะเล จึงเป็นการ
เดินทางไปในท่ามกลางความกว้างที่มี
แต่น้ำกับฟ้า ความรู้สึกจึงเป็นความ
ตื่นเต้นปะปนด้วยความทันท่วงทีที่มี
ความหวังสู่ความงามบนเกาะที่มุ่งหน้าเข้า
ไปหา ในขณะที่การเดินทางไปพักผ่อน
ชายทะเลนั้น เป็นการเดินทางที่สดชื่น
แจ่มใสเมื่อสายตาได้สัมผัสกับหาดทราย
สีขาว น้ำทะเลสีเขียวคราม ท่ามกลาง

สายลมและแสงแดด บางคนอาจมี
ความสุขกับการได้เล่นน้ำได้คลื่น บางคน
อาจต้องการความสงบด้วยการย่ำเท้า
ไปบนผืนทรายจากขอบหาดด้านหนึ่ง
ไปยังขอบหาดอีกด้านหนึ่ง ในท่ามกลาง
เสียงคลื่นที่ม้วนตัวเข้าหาฝั่งเหมือน
เป็นเสียงดนตรีจากธรรมชาติ สร้าง
จินตนาการในยามที่สายตาทอดมองผ่าน
น้ำทะเลไป ณ สุดขอบฟ้าอันแสนไกล
บางคนก็มีความตื่นเต้นกับการที่จะดำน้ำ
ลงไปเพื่อดูความงามอันมหัศจรรย์ของ
อาณาจักรที่ยิ่งใหญ่ของแนวปะการัง

ทะเลสงบยามเย็น

๒ แหล่งท่องเที่ยวบนแผ่นดินไทย

ทั่วผืนดินไทยที่แม้ไม่กว้างใหญ่
นัก แต่ก็มีถิ่นธรรมชาติที่มีความงาม
แฝงเร้นอยู่ในความแปลกและลึกซึ้งจน
กลายมาเป็นแหล่งท่องเที่ยว เช่น ใน
ธรรมชาติที่เป็นภูเขา ได้แก่ ดอยอินทนนท์
ภูกระตัง ภูหลวง ดอยสามหมื่น ดอย
ผ้าห่มปก ดอยแม่ตะมาน ภูเรือ เขาใหญ่
เขาสาร้อยยอด ดอยเชียงดาว ดอย

ขุนตาล ภูหินร่องกล้า เขาหลวง ดอย
ภูคา ดอยสุเทพ ธรรมชาติที่เป็นน้ำตก
ที่มีชื่อเสียง เช่น น้ำตกห้วยแม่ขมิ้น
น้ำตกเอราวัณ น้ำตกไทรโยค น้ำตก
คาดโตน น้ำตกแม่สุรินทร์ น้ำตกตาดหมอก
น้ำตกเหวสุวัต ฯลฯ ธรรมชาติที่เป็นถ้ำ
ก็ได้แก่ ถ้ำเมืองออน ถ้ำพระนางใน
ถ้ำลอด ถ้ำเชียงดาว ถ้ำแม่อุสุ ธรรมชาติ

ที่เป็นทุ่งหญ้า ได้แก่ ทุ่งแสงหลวง ทุ่งนางพญา ทุ่งโนนสน ทุ่งกะมัง ภูคิง น้ำหนาว ธรรมชาติที่เป็นทะเลหมู่เกาะ เช่น เกาะตะรุเตา หมู่เกาะสุรินทร์ หมู่เกาะลิมลัน หมู่เกาะอ่างทอง หมู่เกาะพิพิ เกาะเสม็ด ฯลฯ

ธรรมชาติได้สร้างสรรค์ความมหัศจรรย์ที่ยิ่งใหญ่ไว้ ซึ่งมนุษย์ทุกคนทุกแห่งต่างก็ให้ความเห็นเกี่ยวกับธรรมชาติแตกต่างกันออกไป เช่น

ดอยอินทนนท์

ลักษณะเด่นของดอยอินทนนท์อยู่ที่การเป็นยอดเขาที่สูงที่สุดในประเทศที่สูงถึง ๒,๕๖๕.๙๓ เมตร จากระดับน้ำทะเล และเป็นทิวเทือกเขาที่สูงสลับซับซ้อน มีอากาศที่หนาวเย็นตลอดปี โดยเฉพาะในฤดูฝนไปจนถึงฤดูหนาวจะมีละอองหมอกปกคลุมยอดเขาตลอดเวลา และในเวลาที่หนาวจัดนั้นแม่น้ำค้างก็แข็งจับตัวกันเป็นเกล็ด ในท่ามกลางความหนาวเย็นเยือกและความ

ทิวเขาที่สลับซับซ้อนของดอยอินทนนท์

ขึ้นของละอองหมอกนั้น ดอยอินทนนท์เป็นที่รวมของผืนป่าดิบดึกดำบรรพ์ ความสูงทะมึนของไม้ใหญ่ทุกต้นในป่าที่มีมอสและเฟิร์นเกาะตามกิ่งก้านสาขาเหมือนจะยืนยันว่าป่าแห่งนี้เป็นป่าที่เกิดมาแต่ครั้งอดีตกาลอันยาวนาน ชอนเร้นความลึกลับน่าสะพรึงกลัวไว้ในทุกซอกทุกมุมของป่าให้เป็นป่าที่น่าเกรงขามถึงความยิ่งใหญ่ที่มีสายหมอกพัดผ่านมาเป็นครั้งคราว

ขุนเขาทะเลหมอก แห่งดอยแม่ตะมาน

ดอยแม่ตะมานเป็นยอดเขาในกลุ่มเทือกเขาดอยเชียงดาวที่ตั้งอยู่ลึกเร้นเข้าไปในกลุ่มของเทือกเขาที่เรียงรายสลับซับซ้อน ท้าทายเมฆให้พัดผ่านอยู่ตลอดเวลา ดอยแม่ตะมานเป็นภูเขาที่เป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำลำธารให้กับลำนน้ำแม่ปิง ความงามของดอยแม่ตะมานในยามเช้าก็คือ ทะเลหมอกอันกว้างใหญ่ไพศาลที่ลอยอ้อยอิ่งอยู่ ณ หุบเขาทางด้านตะวันออก และละออง

ดวงอาทิตย์กำลังจะลับจากทิวเทือกเขา ณ ฟ้าฝั่งตะวันตกของดอยแม่ตะมาน

หมอกที่ขาวววลนั้น คูนุ่มและเบาบาง
ประจุลลิตที่ลอยอยู่ในอากาศ ด้วย
ความกว้างใหญ่ไพศาลของธารหมอก
ทำให้โลกดูกว้างใหญ่ไร้ขอบเขต ใน
ยามเย็นขณะดวงอาทิตย์จะลับจาก
เหลี่ยมเขานั้น แสงสีทองจะส่องกระทบ
ขอบของยอดขุนเขาดูเรียงรายเปรียบ
เสมือนทะเลภูเขา นั่นคือความยิ่งใหญ่
ของธรรมชาติที่ซ่อนเร้นตัวเองอยู่ ณ
แดนไกลแสนไกล

น้ำตกตาดหมอก จังหวัดเพชรบูรณ์ที่ตก
จากหน้าผาสูงชัน

ตาดหมอก : หน้าผาและน้ำตก แห่งป่าดงดิบของเทือกเขา เพชรบูรณ์

ด้วยความสูงชันและสลับซับซ้อน
ของเทือกเขาขุนเขา และด้วยความ
รกทึบของป่าไม้ที่เขียวชอุ่มที่เป็นที่สุด
ของความเขียวของป่าอันอุดมสมบูรณ์
ในระบบนิเวศน์ของธรรมชาติ ตั้งแต่
พรรณไม้เล็กบนผิวดินไปจนถึงลำต้นที่
สูงใหญ่เสียดฟ้า ตระหง่านอยู่บนยอด
แห่งเทือกเขาเพชรบูรณ์ ได้ทำให้
เทือกเขาเพชรบูรณ์เป็นแหล่งกำเนิด
ต้นน้ำลำธารให้กับแม่น้ำ ๒ สาย คือ
ฟากหนึ่งของขุนเขา คือแหล่งกำเนิดต้น
น้ำของลำน้ำพรมที่เป็นสาขาหนึ่งของ
แม่น้ำชี ส่วนอีกฟากหนึ่งก็ให้กำเนิด
ต้นน้ำแก่แม่น้ำป่าสัก และ ณ บนเทือก
ของขุนเขาที่เป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำ
ลำธารแห่งนี้ ป่าดงดิบที่รกทึบแม้ในยาม
เที่ยงวันแสงจากตะวันจะสามารถส่อง
ผ่านความรกทึบของป่านั้นเพียงแสง
รำไรเท่านั้น ยังมีน้ำตกขนาดมหึมาซ่อน
ตัวอยู่ในป่าดงดิบแห่งนี้อีกด้วย ด้วย
ความสูงใหญ่ของหน้าผาขนาดที่ต้อง

แหงนคอมองนั้น คือแผ่นผ้าที่ลำธารไหลบ่าตกลงมาเป็นน้ำตก ด้วยความสูงของหน้าผา และด้วยความกว้างใหญ่ทำให้ลำน้ำนั้นแผ่กระจายเต็มแผ่นผาอันมึนทึมมา ความใสสะอาดของน้ำและห้วยลำธารที่มีน้ำไหลอย่างสม่ำเสมอตลอดปี คือสิ่งที่ยืนยันถึงความอุดมสมบูรณ์ของป่าที่ซ่อนเร้น น้ำตกอันยิ่งใหญ่ที่นำมาหัตถ์จรรยเอาไว้ให้เป็นความงามที่แฝงเร้นอยู่ในป่าดงดิบอันทึบทึมนั้นแห่งนี้ และในฤดูฝน น้ำที่ตกจากหน้าผาจะเป็นน้ำตกขนาด

ยักษ์และด้วยอากาศอันหนาวเย็นจนโอชะองเย็นกลายเป็นหมอกปกคลุมอยู่เหนือหน้าผา น้ำตกแห่งนี้จึงมีชื่อเรียกว่า **ตาตหมอก**

เขาสามร้อยยอด : ดินแดน

แห่งขุนเขาและทะเล

เขาสามร้อยยอดแห่งจังหวัดประจวบคีรีขันธ์อันงามมีพื้นที่ที่ไม่กว้างขวางมากนัก แต่มีความแปลกอยู่ตรงที่ว่า จากชายฝั่งที่จรดทะเลนั้นเป็นที่ตั้ง

ป่าดงดิบที่เป็นต้นน้ำลำธารของแม่น้ำ ๒ สาย

ของเหือกเขาเล็กหลาย ๆ ลูก เรียงราย
กระจัดกระจายเป็นยอดเล็กยอดน้อย
อยู่ตลอดชายฝั่งทะเลและความโดดเด่น
ของธรรมชาติแห่งเขาสามร้อยยอดก็อยู่
ณ เหือกเขาหินปูนที่ทอดตัวเรียงรายเป็น
ทิวแถวนี้เอง จากยอดเขาที่มองลงมา
เห็นภูมิทัศน์อันกว้างไกลของผืนดิน
ชอกเล็กชอกน้อยที่แทรกตัวเองอยู่
ระหว่างภูเขา นั่นคือความงามของเขา
สามร้อยยอด และทุกทิศทุกทางที่
มองลงมาจากยอดเขานั้นด้านหนึ่ง
คือทะเล และอีกด้านหนึ่งคือผืนดินที่
ทิวเขาดังเรียงราย อยู่บนความราบ-

เรียบเปรียบเสมือนภาพวาดธรรมชาติ
ในยามเช้าขณะพระอาทิตย์ทอแสง ณ
ขอบฟ้าทางทิศตะวันออกนั้น ภาพ
ธรรมชาติของพื้นที่ชายฝั่งทะเลแห่งนี้
จึงดูสวยงามอย่างน่าพิศวง

ภูคิง : จากหน้าผาสู่ทุ่งหญ้า และป่าดิบ

ไกลจากทุ่งกะมังอันเป็นที่ตั้ง
ของสวนสัตว์ธรรมชาติภูเขียว จังหวัด
ชัยภูมิ ผ่านขอบเขาทุ่งหญ้าป่าดิบ
และคงไผ่ไปประมาณ ๒๐ กิโลเมตร

ขอบฝั่งชายทะเลของดินแดนแห่งขุนเขาสามร้อยยอด

นั่นคือที่ตั้งของยอดเขาที่สูงตระหง่านของเทือกเขาภูเขียวยอดหนึ่งที่มีชื่อเรียกว่าภูคิง

ลักษณะอันโดดเด่นของยอดภูคิงก็คือพื้นที่ราบและหน้าผาอันสูงชัน มีความสูงจากระดับน้ำทะเลถึง ๑,๑๖๕ เมตร ซึ่งเป็นความสูงเพียงพอที่ทำให้อากาศบนยอดภูคิงหนาวเย็นตลอดปี โดยเฉพาะในฤดูฝนเหนือยอดหน้าผาแห่งนี้จะมีละอองหมอกปกคลุมตลอดเวลา

ด้วยลักษณะของเทือกเขานี้มีหน้าผาทอดยาวไปไกล ตลอดความ

ยาวนั้นเป็นที่ราบปกคลุมด้วยทุ่งหญ้าขนาดใหญ่ ครอบคลุมเนื้อที่ถึง ๑,๕๐๐ ไร่ และที่สุดของทุ่งหญ้าก็คือ ป่าดิบอันรกทึบที่ล้อมรอบอยู่อีกด้านของหน้าผาได้กั้นให้ทุ่งหญ้าบนหน้าผาแห่งภูคิงมีความโดดเด่นมากขึ้น

ความงามของทุ่งหญ้าเหนือหน้าผาภูคิงอยู่ตรงที่ว่า ในท่ามกลางสีเขียวของใบหญ้าทุกต้นในฤดูกาลแห่งหน้าฝนนั้น จะมีละอองหมอกพัดผ่านมาให้หนาวเย็นเยือกอยู่มีขนาดสาย บางครั้งละอองหมอกนั้นหนาทึบแผ่ปกคลุมหน้าผาจนมองไม่เห็นอะไร นอกจาก

ภูคิง พื้นที่ราบแห่งทุ่งหญ้าในฤดูฝน

ความเว้งว้างของหน้าผาที่ซ่อนเร้นอยู่
ภายใต้ปุยมะหมอกสีขาว

นี่คือความโดดเด่นของภูคิง
ที่เป็นถิ่นธรรมชาติอันอุดมสมบูรณ์
ที่สุดของทุ่งหญ้าในหามกลางป่าดงดิบ
และด้วยความลึกที่อยู่ไกลเข้าไปใน
ป่าลึกจึงต้องเดินข้ามเขา ลัดเลาะป่าไป
ไกลแสนไกล กับการต้องปีนขึ้นไปบน
หน้าผาอันสูงชันได้ ทำให้ภูคิงซ่อนเร้น
ความบริสุทธิ์ของธรรมชาติไว้ได้มากที่สุด
จวบจนกระทั่งบัดนี้

เหนือหน้าผาอันยิ่งใหญ่ของภูคิง

คือถิ่นที่อยู่ของสัตว์ป่านานาชนิด เช่น
กระทิง หมูป่า ชะนี ช้าง เสือ ส่องเสียง
ก้องดังให้ได้ยินจากป่าดงดิบในบางครั้ง
ทำให้ภูคิงเป็นถิ่นธรรมชาติที่ท้าทายให้
นักเดินป่าผู้รักในความบริสุทธิ์ของ
ธรรมชาติได้ไปชื่นชมกับความงามของ
ยอดหน้าผาและติดตามดูพฤติกรรม
ของสัตว์ป่า แต่ขอเพียงให้ไปอย่างผู้ที่
มีหัวใจผูกพันกับธรรมชาติเท่านั้น เพื่อ
ที่ภูคิงจะสามารถบริสุทธิ์อยู่ได้ในหาม
กลางความเงียบสงบและความเว้งว้าง
ในป่าลึกแห่งนี้

ทุ่งหญ้าในฤดูฝนของทุ่งแสลงหลวง

ถ้ำลอดและธารน้ำไหล

ภายใต้แนวเขาสูงใหญ่ที่ทอดตัวอยู่ในป่าแห่งลุ่มน้ำปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน คือโพรงถ้ำขนาดใหญ่ที่นอกเหนือจากซอกหลืบที่เรียงรายอยู่ในความมืดนั้นแล้ว ตลอดความยาวของภูเขาว่า ๗๐๐ เมตรนั้นคือความยาวของถ้ำที่มีปากทางอยู่ทั้ง ๒ ด้านของภูเขา และที่ทำให้ถ้ำแห่งนี้กลายเป็นถ้ำแห่งความน่าพิศวงก็คือเป็นถ้ำที่เป็นทางไหลผ่านของลำธารสายใหญ่ของแม่น้ำปาย ทำให้ถ้ำแห่งนี้มีชื่อเรียกกันว่าถ้ำลอดหรือที่เรียกกันในหมู่คนท้องถิ่น-

กันว่า ถ้ำสปีงน้ำลง

ความงามของถ้ำอยู่ตรงที่ปากถ้ำซึ่งเป็นทางไหลออกลำธารซึ่งมีความกว้างมากกว่า ๓๕ เมตรและสูงกว่า ๒๕ เมตร และที่ปากถ้ำนั้นลักษณะของลำธารเป็นที่ราบ น้ำไม่ลึก การเดินทางเข้าไปในถ้ำคือการเดินไปตามลำธารเข้าไปสู่ถ้ำที่มีแสงลอดส่องผ่านเข้าไปให้เห็นความงามอันน่าพิศวง ภายในน้ำมีอากาศเย็นและวังเวงด้วยเสียงกริتر้องอันแหลมเล็กของนกแอ่นฟ้าทองเป็นครั้งคราว

หินย้อยที่ดูเหมือนกลีบผ้าห่มเหนือแท่นบรรทมในถ้ำพระนางใน จ. กระบี่

การเดินทางเข้าสู่ถ้ำลอดนั้น เข้าไปได้เฉพาะในฤดูแล้งที่ระดับน้ำในถ้ำไม่สูงนัก แต่ในฤดูฝนแล้ว ถ้ำแห่งนี้คือทางของกระแสน้ำอันเชี่ยวกรากของลำน้ำขนาดใหญ่ที่เกิดอยู่ในถิ่นธรรมชาติแห่งนี้

สองฤดูกาลในทุ่งหญ้า

แบบสะวันนาในทุ่งแสงหลวง

ในบริเวณเนื้อที่ ๗ แสนกว่าไร่ ของอุทยานแห่งชาติทุ่งแสงหลวงนั้น เป็นที่รวมของป่าดิบชื้น ป่าสนเขา ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรังและทุ่งหญ้าแบบสะวันนาที่มีบริเวณกว้างใหญ่สลับกับป่าทุ่งหญ้าที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของอุทยาน ทุ่งแสงหลวงก็คือ ทุ่งโนนสน ซึ่งมีเนื้อที่ถึง ๗,๐๐๐ ไร่ ทุ่งแสงหลวง ๘,๒๕๐ ไร่ และทุ่งนางพญา ๓,๑๒๕ ไร่

ทุ่งโนนสนนั้นเป็นทุ่งหญ้าเหนือที่ราบของยอดเขาโคกสน มีลักษณะคล้ายทุ่งหญ้าป่าสนเขาของภูกระดึง ต่างกันที่ว่าการเดินทางไปทุ่งโนนสน ต้องผ่านเข้าไปในป่าดงดิบเสียก่อน ได้

ไปตามเนินเขา ในขณะที่ทุ่งแสงหลวง และทุ่งนางพญาเป็นทุ่งหญ้าผืนใหญ่ที่อยู่ต่อกันในบริเวณเป็นเขาที่ทอดยาวสูงๆ ต่ำๆ มีระยะทางไกลถึง ๑๕ กิโลเมตร โดยมีป่าดิบชื้นทุ่งหญ้าทั้ง ๒ ออกจากกัน

ในฤดูฝนในขณะที่เมฆฝนลอยผ่านอยู่ตลอดเวลาสลับกับฝนที่โปรยปรายลงมานั้น ใบสีเขียวซึ่งพลีพรารยับอยู่ภายใต้ก่อนเมฆของทุกเนินนั้น ได้ซ่อนดอกหญ้าเล็กๆ หลากสี เพื่อชูช่อตัดกับสีเขียวของต้นหญ้า

โดยเฉพาะที่ทุ่งนางพญา ในบริเวณที่มีน้ำขังนั้นคือดงแห่งดอกดุสิตา ซึ่งชูช่อดอกสีม่วงเล็กๆ ๑ ดูลานตา

และเมื่อผ่านจากฤดูฝนเข้าสู่ฤดูหนาวนั้น ใบหญ้าของทุ่งจะเปลี่ยนสีจากสีเขียวเป็นทุ่งหญ้าสีทองตัดกับต้นไม้แคระและสนที่สูงตระหง่านเป็นทิวแถวอยู่ท่ามกลางพื้นหญ้า

นี่คือ ๒ ฤดูกาลที่ทุ่งหญ้าแห่งนี้ มีความงามอันมีลักษณะเฉพาะของความเป็นทุ่งหญ้าที่ธรรมชาติสร้างสรรค์

ไว้ให้ และให้ความงามบนพื้นที่ที่กว้างใหญ่ของการเป็นอาณาจักรทุ่งหญ้าที่พลั้ใบล้มมยได้ฟ้าสิครามอยู่ตลอดเวลา

จากตำนานที่เล่าขานถึงของถ้ำพระนางใน

บนปลายสุดของแหลมที่ทอดยาวต่อจากหาดนพรัตน์ธารา ผ่านหาดไม้ปล่องมาจนถึงอ่าวพระนาง ทุกหาดคือความขาวสะอาดของหาดทรายที่ทอดโค้งยาว โค้งแล้วโค้งเล่าโดยมีโขดเขาทอดขวางกันทุกหาดให้เป็นอิสระจากกันทุกหาดจึงมีความงามที่ต่างกันออกไป

ขอบหินบนผนังถ้ำด้านล่างในถ้ำพระนางใน ที่ให้ความงามอีกแบบหนึ่ง

จนสุดปลายแหลมมีชื่อเรียกว่า แหลมพระนางอันเป็นที่สุดของความงามที่ยิ่งใหญ่ของชายหาดทรายของถ้ำที่มีตำนานเล่าขานไว้

ความเด่นของแหลมพระนางก็คือการมีชายหาดทรายขนาดบออยู่ ๒ ด้าน และมีลักษณะเด่นมากก็คือ “ถ้ำ” ที่มีชื่อเรียกว่า ถ้ำพระนางใน

จากตำนานที่เล่าถึงพระนางที่เป็นเจ้าของปลายแหลมแห่งนี้ก็คือพระนางเป็นลูกพ่อค้าชาวอินเดียที่เดินทางมาค้าขายอยู่ในดินแดนแห่งนี้และให้กำเนิดธิดาสาว แล้วในวันหนึ่งพ่อค้าชาวอินเดียถูกพญานาคจากใต้บาดาลที่เดินทางขึ้นมาท่องเที่ยวจะทำร้ายจึงได้ร้องวิงวอนขอชีวิต โดยสัญญาที่จะยกลูกสาวให้เป็นชายาเมื่อนางเติบโตเป็นสาว แต่ครั้นเมื่อพระนางเติบโตเป็นสาวขึ้นจริงๆ พ่อและแม่กลับยกธิดาสาวให้กับชายหนุ่มจากชาวซึ่งรักและชอบพอกับพระนาง และอาสาที่จะสู้รบกับพญานาค พิธีแต่งงานจึงได้จัดขึ้นโดยมีการตกแต่งภายในถ้ำพระนางในให้เป็นเรือนหอ

ถ้าพระนางในที่เป็นเรือนหอ
ในตำนานนั้นเป็นถ้ำที่สวยงามมาก
ที่สุดแห่งหนึ่ง ความงามอยู่ที่หินงอก
ที่มีลักษณะเป็นแผ่นกว้างใหญ่ที่ระยิบ
ระยับด้วยแสงอันแพรวพราว หินย้อย
ที่พลีระยับเป็นกลีบมีชายห้อยจีบ
เป็นคู่ๆ ลงมาตามแนวแผ่นหินย้อย
ทำให้ดูเหมือนเป็นชายผ้าม่านที่ห้อย
ชายจีบลงมา

ความงามหัตถ์จรรยอยู่ตรงที่ว่า
ธรรมชาตินั้นสามารถสร้างให้แผ่นหิน
พลีระยับได้ราวกับเป็นสิ่งที่เคลื่อนไหว

ได้ และยังมีความงามจากสีส้มและ
ประกายอันระยิบระยับยามต้องแสงไฟ

และนี่คือความยิ่งใหญ่ของถ้ำ
พระนางใน ที่จะยังคงได้เล่าขานถึง
ตำนานกันมีรู้จบอีกยาวนาน ทุกๆ แห่ง
ของถิ่นธรรมชาตินั้นคือความแปลกที่
แตกต่างกันออกไปตามลักษณะภูมิ
ประเทศ ในความแตกต่างกันนี้มีความ
น่าพิศวงที่แฝงเร้นอยู่เหมือนกัน ณ
ทุกหนทุกแห่งที่ความเป็นธรรมชาติยัง
บริสุทธิ์ เพราะฉะนั้นทุกถิ่นธรรมชาติ
จึงเป็นถิ่นที่ท้าทายให้ทุกคนเข้าไป
ค้นหาเพื่อให้ความรู้ันรมย์แก่ชีวิตบน
เส้นทางการท่องเที่ยวของตัวเองอยู่
ตลอดเวลา

หินย้อยที่พรวาระยับ คล้ายชายห้อยของ
ผ้าม่านในถ้ำพระนางใน

เมื่อการท่องเที่ยวทำลายธรรมชาติ

เป็นสิ่งที่ยากมากที่ธรรมชาติจะรักษาความสมดุลอันประกอบด้วยความงามบริสุทธิ์ของขุนเขา ป่าไม้ ลำธาร น้ำตก ถ้ำ และหาดทรายชายทะเลไว้ได้อย่างคงทนถาวร หากการท่องเที่ยวที่เข้าไปสู่那儿ไปพร้อมกับการทำลายก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมกับธรรมชาติอยู่ตลอดเวลา ธรรมชาติต้องใช้เวลาอันยาวนานในการสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ

ขึ้นไว้บนโลก หากปล่อยให้ธรรมชาติคงที่อยู่เช่นเดิมแล้วธรรมชาติก็จะยังคงวิวัฒนาการไปตามระบบของธรรมชาติเอง ในขณะเดียวกันก็จะสร้างสมสิ่งที่น่าอัศจรรย์ขึ้นไว้ให้กับโลกโดยไม่มีวันสิ้นสุด แต่ในวันนี้ธรรมชาติที่เคยสร้างสมตัวเองมาอย่างเดียว กลับต้องมาใช้เวลาสำหรับการฟื้นฟูตัวเองที่ถูกทำลายลงจากการกระทำของมนุษย์ บางครั้ง

การก่อสร้างที่เข้าทำลายความเป็นธรรมชาติในแหล่งท่องเที่ยว

สภาวะความเสื่อมโทรมนั้นเกิดขึ้นรุนแรง
มากจนเกินกว่าที่ธรรมชาติจะสามารถ
ฟื้นฟูคืนสู่สภาพเดิมได้

ความสวยงามของธรรมชาติ
คือจุดแห่งการเริ่มต้นการเดินทางของ
มนุษย์เพื่อเข้าไปหาความงามเหล่านั้น
ขณะเดียวกันด้วยความเป็นมนุษย์ที่
ต้องการพึ่งพาความสะดวกสบายต่อ
การดำรงอยู่ ณ ทุกหนทุกแห่ง ดังนั้น
ไม่ว่าที่ใดก็ตามที่มนุษย์ได้เดินทางเข้าไป
มนุษย์ก็จะพหพาความสะดวกสบายเข้า
ไปด้วยเสมอ และด้วยความประทับใจที่

มีต่อสิ่งที่ธรรมชาติให้กำเนิดไว้ มนุษย์
ก็มักนำมันติดตัวออกมา ดังนั้นบนเส้น
ทางการท่องเที่ยวที่กำลังเป็นปัญหาใน
วันนี้ก็คือ การหึงสิ่งแปลกปลอมไว้
ในถิ่นธรรมชาติ และ การเปลี่ยน
สภาพธรรมชาติด้วยสิ่งก่อสร้างอันเป็น
การทำลายสภาพดั้งเดิมของธรรมชาติ
ให้เสื่อมโทรมลงไป

ธรรมชาติที่บริสุทธิ์ได้ถูกทำลายลงด้วยการทำธุรกิจ

ความเสื่อมโทรม ที่เกิดกับแหล่งธรรมชาติ จากพฤติกรรมนักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวก็คือกลุ่มบุคคล
ผู้เฝ้าหาความสงบสุขจากธรรมชาติ แต่
เพราะพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวซึ่งขาด
ความรู้ ความเข้าใจ ขาดความรู้สึกรับ
ผิดชอบต่อส่วนรวม ขาดความรู้สึกรัก
เป็นผู้ร่วมรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติ
ให้คงความงามไว้และนอกจากนั้นการขาด
ความรู้สึกรักที่จะเอื้ออาทรต่อทรัพยากร

ธรรมชาติ ทำให้การท่องเที่ยวของนัก
ท่องเที่ยวเป็นเพียงการเข้าไปกอบโกย
เอาความสุขจากธรรมชาติ โดยตนเอง
เป็นผู้ได้รับเพียงฝ่ายเดียว และลืมนึก
ไปว่าทุกก้าวย่างที่เราทุกคนได้เดินเข้า
ไปในวงล้อมของธรรมชาตินั้นคือการ
เหยียบย่ำลงไปบนใบไม้หรือต้นไม้เล็ก ๆ
หรือสัตว์ตัวเล็ก ๆ ในขณะเดียวกันที่
มือไขว่คว้าเกาะจับไปตามกิ่งก้านลำต้น
ของต้นไม้ทุกต้นในป่านั้น ก็เป็นการ
ทำลายธรรมชาติอยู่แล้ว การขีดเขียน

ขยะที่ทิ้งเกลื่อนกลาดในบริเวณที่พักของนักท่องเที่ยว

การสลัก การทิ้งขยะ โดยเฉพาะ
 ถุงพลาสติก ขยะขนม ขวดน้ำ ขวด
 เครื่องดื่ม เศษกระป๋อง ซึ่งเป็นวัตถุที่
 ยากต่อการย่อยสลายไปตลอดเส้นทาง
 ของการท่องเที่ยวนั้นยังเป็นการทิ้งสิ่ง
 แปรสภาพลงทำลายสภาพธรรมชาติ
 ให้เสื่อมโทรมลงทีละน้อย ไม่มีแหล่ง
 จากนักท่องเที่ยว ยิ่งแหล่งท่องเที่ยว
 ใดที่สวยงาม เดินทางไปถึงได้ง่าย ถิ่น
 ที่สวยงาม เดินทางไปถึงได้ง่าย ถิ่น
 ธรรมชาติแห่งนั้นก็ถูกทำลายได้ง่าย
 มากขึ้น และโดยเฉพาะทุกถิ่นที่เป็น
 แหล่งธรรมชาติที่ต้องเดินทางเข้าไป

ด้วยเส้นทางเดินเท้าไม่ว่าจะไกลหรือ
 ใกล้ก็ตาม ตลอดเส้นทางเดินก็จะ
 เคลื่อนด้วยเศษขยะ ขยะพลาสติก
 โดยเฉพาะในบริเวณน้ำตกแล้ว บริเวณ
 ที่เป็นที่นั่งพักของนักท่องเที่ยวก็จะเป็น
 ที่สะสมของขยะให้เพิ่มมากขึ้นตาม
 จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าไป บริเวณ
 น้ำตกจะเป็นแหล่งทิ้งขยะมากที่สุด
 ในถิ่นธรรมชาติ ทุกซอกของโขดหิน
 เกาะแก่งของธารน้ำคือแหล่งทิ้งขยะของ
 นักท่องเที่ยว ที่ต่างพากันเข้าไปทำลาย
 ธรรมชาติคนแล้วคนเล่า

การขีดเขียนบนผนังหินที่ทำลายความงามของธรรมชาติ

นอกจากจะทิ้งซากเศษสิ่งของ
ที่ยากต่อการทำลายแล้ว นักท่องเที่ยว
บางกลุ่มบางคนยังเก็บพันธุ์ไม้ป่าออกมา
หรือถ้ำลงทะเลเพื่อชมแนวปะการัง ก็
จะหักเก็บกิ่งก้านของปะการังติดกลับ
มาเป็นของที่ระลึกด้วย พฤติกรรมของ
นักท่องเที่ยวประเภทนี้ได้ทำลายแหล่ง
ธรรมชาติหลาย ๆ แห่งไปแล้ว ตัวอย่าง
หนึ่งก็คือ บริเวณน้ำตกที่มีชื่อเรียกว่า
น้ำตกผากล้วยไม้ ในเขตอุทยานแห่ง
ชาติเขาใหญ่ ที่เชื่อว่าผากล้วยไม้ก็

เพราะมีพันธุ์กล้วยไม้ขึ้นอยู่อย่างหนา
แน่น โดยเฉพาะกล้วยไม้พันธุ์หายแดง
ที่ขึ้นอยู่เต็มตลอดหน้าผาตามกิ่งไม้
และตามคบต้นไม้ แต่หลังจากมีนัก
ท่องเที่ยวเข้าไปเป็นจำนวนมาก จาก
การเหยียบย่ำทำลายโดยไม่ตั้งใจ และ
การเก็บพันธุ์ต้นอ่อนออกไป มาถึงวันนี้
น้ำตกผากล้วยไม้จึงมีกล้วยไม้เหลืออยู่
น้อยมาก เช่นเดียวกับในถ้ำบางแห่งที่
มีหินงอกหินย้อยสวยงาม มีประกาย
ระยิบระยับในยามที่แสงไฟส่องไปกระทบ

เศษผงขยะที่นักท่องเที่ยวทิ้งลงในน้ำ

ก็ถูกหักเก็บกลับไปพร้อมกับการเข้าไป
ท่องเที่ยว ในขณะที่รอยขีดเขียนเพิ่มขึ้น
ในบริเวณผนังถ้ำจนในถ้ำบางแห่งตลอด
ห้องโถงจะมีรอยขีดเขียนอยู่เต็มผนัง

ประเทศไทยนั้นมีความโชคดี
อย่างมหาศาลที่ได้เป็นถิ่นที่รวมของ
ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากร
ธรรมชาติทุกชนิดที่บริสุทธิ์สวยงาม แต่
ในทุกถิ่นทุกที่ของความบริสุทธิ์ของ
ธรรมชาติ เมื่อใดก็ตามที่มนุษย์เดิน
ทางเข้าไปถึงก็ย่อมหมายถึงความบริสุทธิ์
ณ ที่นั้นเริ่มถูกทำลายลงทีละน้อย ทั้งนี้

เพราะมนุษย์มีคุณสมบัติประจำตัวอยู่
ที่ว่ามักจะนำเอาความเคยตัวเข้าไปทับ
ถมทำลายความบริสุทธิ์ของธรรมชาติ
ในทุกขณะทุกเวลาที่เข้าไปค้นหาความ
สุขจากธรรมชาติ ณ ทุกที่ทุกแห่ง และ
ณ ห้องถิ่นธรรมชาติใดที่มีความงาม
ของธรรมชาติมากเพียงใด ณ ที่นั้นก็
จะกลายเป็นศูนย์รวมของการเดินทาง
เข้าไปของผู้คนอยู่ตลอดเวลา แล้วความ
บริสุทธิ์ของธรรมชาติ ณ ที่นั้น ก็จะถูก
ทำลายลงมากเท่าเทียมกับจำนวนผู้คน
ที่เดินทางเข้าไป

สภาพป่าเขาที่ถูกทำลายความสมบูรณ์ คงเหลือแต่เพียงเนินดินที่ดูแห้งแล้ง

ความบริสุทธิ์ของธรรมชาตินั้น เป็นสิ่งประจักษ์มากที่สุด มากเท่ากับ ที่มีความงามให้ผู้คนได้สัมผัส เพราะ ฉะนั้นการเปลี่ยนสภาพไปสู่ความเสื่อม โทรมจึงเกิดขึ้นตลอดเวลาที่ผู้คนเข้าไปเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่

สินค้าที่ระลึกกับนักท่องเที่ยว

เมื่อนิยมชมชื่นในความงาม ของธรรมชาติ หลายคนในกลุ่มนักท่องเที่ยวก็นิยมซื้อสินค้าที่ระลึกกลับไปด้วย โดยเฉพาะสินค้าที่ระลึกจาก

ท้องทะเล ซึ่งเป็นชีวิตเล็กๆ ของเปลือกหอย ปะการัง ไปจนกระทั่งถึง กุ้งมังกรที่มีสีสันสวยงาม การนิยมซื้อ ของนักท่องเที่ยวได้ก่อให้เกิดอาชีพที่ถาวรอีกอาชีพหนึ่งก็คือการเก็บหา ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อเป็นของที่ระลึก โดยลืมนึกไปว่าการซื้อหาสินค้าเหล่านี้ คือการทำลายชีวิตจากท้องทะเล ซึ่งแต่ละชีวิตต่างมีความผูกพันกันและกัน การขาดหายไปของชีวิตหนึ่งอาจมี ผลกระทบถึงอีกชีวิตหนึ่ง เช่น การจับ หอยแตรสังข์ ซึ่งเป็นหอยที่มีเปลือก

ร้านขายของที่ระลึกชีวิตจากท้องทะเล

สัตว์ทะเลที่ถูกนำมาเป็นสินค้าประดับ

สวยงาม เป็นที่ต้องการของนักท่องเที่ยว
ที่จะนำติดตัวกลับไปประดับไว้ที่บ้าน
การลดจำนวนลงของหอยแครงสังข์ใน
ท้องทะเลได้ส่งผลกระทบต่อชีวิตของ
ปะการังโดยตรงและรุนแรง เพราะ
หอยแครงสังข์นั้นกินปลาฉลามเป็น
อาหาร และปลาฉลามนั้นก็กิน
ปะการังเป็นอาหาร เมื่อหอยแครงสังข์
ลดลง ปลาฉลามก็เพิ่มปริมาณขึ้น
และมีอัตราการทำลายปะการังสูงขึ้น
การตายของปะการังคือการลดน้อยลง
ของแหล่งอาหาร และที่อยู่อาศัยของ
ชีวิตอีกหลายๆ ชีวิตในท้องทะเล ที่สุด
ของผลกระทบอันจะเกิดขึ้นก็คือ การ
ลดน้อยลงของจำนวนสัตว์ทะเลที่จะ
เป็นอาหารของผู้คน สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้น
เพราะการเข้าไปทำลายระบบธรรมชาติ
ของผู้คนที่เข้าไปท่องเที่ยวในถิ่นธรรมชาติ

ปัญหาเรื้อรังในแหล่งท่องเที่ยว

ด้วยลักษณะที่ปรากฏอย่างโดดเด่นของภูมิฐานของธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นภูเขา หาดทราย น้ำทะเล ป่าไม้ พืชพันธุ์ ลำธาร น้ำตก ที่สามารถสร้างความรู้สึก ทั้งความประทับใจ ความตื่นเต้นเร้าใจ ความสงบเยือกเย็น แห่งอารมณ์ และจินตนาการอันกว้างไกล ในความคิด ดังนั้นไม่ว่าถิ่นธรรมชาติ นั้นจะอยู่ไกลไกลหรือเร้นลับมากแค่ไหน ก็ตาม ผู้คนก็ไม่ย่อท้อที่จะเดินทางเข้าไปให้ถึง เพื่อที่จะสัมผัสเอาความบริสุทธิ์ จากถิ่นธรรมชาติเพื่อสนองให้กับความรู้สึกของตน

การเดินทางท่องเที่ยวเข้าไปในถิ่นธรรมชาตินั้น จึงแตกต่างกันออกไปตามความพอใจ ตามความต้องการ และความสามารถที่จะเดินทางเข้าไป พฤติกรรมที่เด่นชัดของนักท่องเที่ยวที่พบคือ บางกลุ่มอาจต้องการการท่องเที่ยวในถิ่นที่ให้ความสงบ ไม่ต้องใช้พลังร่างกายมากมายนัก เช่น การปิกนิก การถ่ายรูปกับธรรมชาติ การเดินเล่น ขณะที่นักท่องเที่ยวบางกลุ่ม

อาจพอใจที่จะได้เผชิญกับความตื่นเต้น ที่ได้แสดงออกถึงความสามารถพิเศษที่แฝงอยู่ในจิตใจ เช่น การเดินทางไบน้ำตก การเดินป่า การเที่ยวภูเขา แต่ในพฤติกรรมที่คล้ายคลึงกันก็คือความต้องการในสิ่งที่อำนวยความสะดวกให้กับชีวิต

จากพฤติกรรมนี้เอง เป็นที่มาของการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว ที่ต้องการทั้งความงามของธรรมชาติและความสะดวกในทุกถิ่นที่เข้าไปเที่ยว

จากธรรมชาติสู่รีสอร์ท

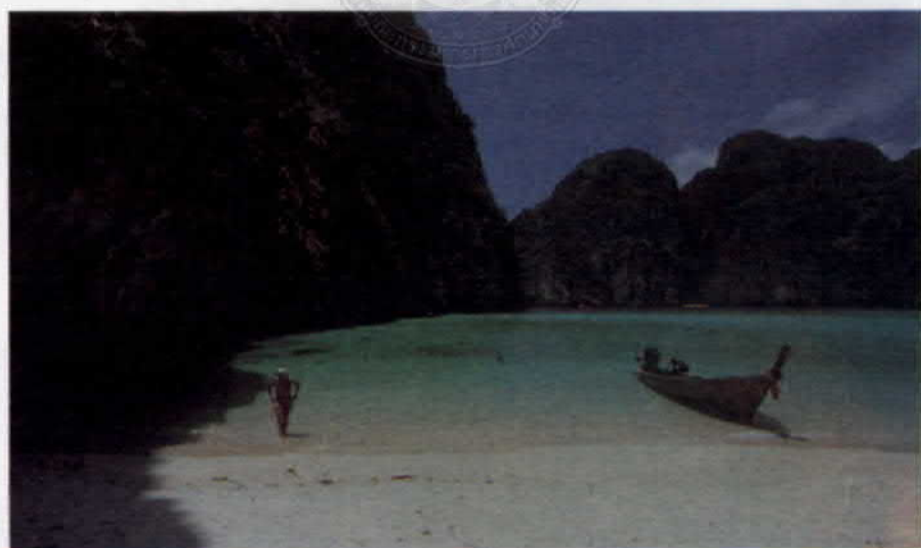
ธรรมชาติสร้างความงามในสิ่งที่เป็นธรรมชาติ เช่น ลักษณะความงามของทุ่งหญ้าสีเขียวประจุดผืนพรหม ป่าสนของภูกระดึง ความงามของหมู่เกาะ หาดทรายที่ขาวสะอาด และทะเลอันสวยงามน่ามหัศจรรย์ของหมู่เกาะอ่างทอง ซึ่งทุกถิ่นที่ธรรมชาติสร้างความงามไว้นั้น อยู่ไกลจากชุมชนเมือง การเดินทางเต็มไปด้วยความยากลำบาก มีระยะทางไกลออกไป ทำให้ถิ่นธรรมชาติ

ถูกพัฒนาขึ้นเป็นแหล่งท่องเที่ยวด้วยการลงทุนในรูปแบบของธุรกิจการท่องเที่ยวเพื่อขายบริการ การอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว พื้นที่ถูกพัฒนาไปสู่การก่อสร้าง ก่อให้เกิดการบริการด้านสาธารณูปโภคทุกรูปแบบ เช่น ภัตตาคาร ร้านอาหาร และรีสอร์ท

รีสอร์ทที่ทำลายความบริสุทธิ์ของธรรมชาติ

รีสอร์ทที่เกิดขึ้นในถิ่นธรรมชาติ นั้น เป็นสิ่งที่ไม่อาจปฏิเสธได้ แต่ว่าการสร้างรีสอร์ทในแหล่งท่องเที่ยว นั้นเปรียบเสมือนดาบสองคม เพราะรีสอร์ทนั้นเป็นทั้งสิ่งก่อสร้างที่จะช่วยรักษาความบริสุทธิ์ของธรรมชาติ ณ ที่นั้นไว้ได้ แต่ในขณะเดียวกันก็ทำลายสภาพดั้งเดิมของธรรมชาติให้เสื่อมโทรมลงได้เช่นกัน

ธรรมชาติชายทะเลที่ยังคงความงามตามธรรมชาติอยู่

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้รีสอร์ทเข้าไปทำลายธรรมชาติ เกิดจากการลงทุนที่ขาดจิตสำนึกในการที่พิทักษ์รักษาความงามของพื้นที่ธรรมชาติ การกอบโกยใช้ประโยชน์จากพื้นที่ธรรมชาติโดยคำนึงถึงธุรกิจการค้าเพียงประการเดียว มักเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาในธุรกิจการท่องเที่ยว โดยเฉพาะในถิ่นท่องเที่ยวที่มีผู้คนนิยมเข้าไป ตัวอย่างของการสร้างรีสอร์ท ที่พักแรม และสิ่งก่อสร้างที่ทำลายธรรมชาติอย่างรวดเร็วนั้น จะเห็นได้เด่นชัดในหลายๆ พื้นที่ของแหล่ง

ท่องเที่ยว เช่น หาดพิทยา อ่าวป่าตอง ภูเก็ต เกาะเสม็ด เกาะพีพี เกาะสมุย และดอยอ่างขาง เป็นต้น

ตัวอย่างปัญหา : จากพิทยาถึงภูเก็ตเมืองท่องเที่ยวชายทะเล

เมื่อพูดถึงพิทยาก็หมายถึงเมืองที่เป็นสัญลักษณ์ของการเป็นเมืองท่องเที่ยวชายทะเลอันเป็นศูนย์รวมของกิจการทุกประเภท สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้หลั่งไหลเข้าไปอยู่ตลอดเวลา

การสร้างสิ่งก่อสร้างตามแนวชายหาดเพื่อรองรับธุรกิจการท่องเที่ยว

ในช่วงเวลา ๑๐ กว่าปีของการพัฒนา เป็นการเติบโตที่รวดเร็วรับแรงและที่สำคัญก็คือการพัฒนาเป็นไปอย่างไม่มีระบบ ขาดการวางแผนทุกกิจการไม่ว่าจะเป็นรีสอร์ท โรงแรม บังกะโล ร้านอาหาร ได้เกิดขึ้นและขยายตัวกันอย่างรวดเร็ว และพัฒนาไปตามทิศทางตามความพอใจของเจ้าของกิจการ

เนื่องจากพัทยาเป็นเมืองที่มีลักษณะเด่นตรงที่เป็นเมืองชายทะเล ความเจริญจึงเกาะกลุ่มอยู่บริเวณริมชายหาด ในช่วงที่พัฒนาสูงสุดในพื้นที่อ่าวเล็ก ๆ ของพัทยาก็ได้เป็นที่รวมของ โรงแรม บังกะโล และรีสอร์ท มากถึง ๑๕๕ แห่ง มีจำนวนห้องพักรวม ๑๐,๕๐๔ ห้อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นก็คือ ปัญหาน้ำทิ้ง ซึ่งทั้งหมดคือการปล่อยทิ้งลงสู่ทะเลทำให้เกิดปัญหาคือ น้ำทะเล โดยเฉพาะน้ำทะเลบริเวณชายหาดแหล่งที่เป็นที่เล่นน้ำนั่นเอง

ในปัจจุบัน รัฐบาลกำลังดำเนินการแก้ไขปัญหามลพิษทางน้ำของ

พัทยาอยู่อย่างเร่งรีบ เพื่อฟื้นฟูสภาพแวดล้อมให้กลับคืนสภาพที่ดีให้ได้

ภูเก็ตเป็นตัวอย่างอันดับต่อมาจากพัทยา ที่ความงามของชายหาดได้ถูกพัฒนาให้กลายเป็นรีสอร์ทและที่พักตลอดอ่าว อ่าวที่สวยงามเหล่านั้นได้ถูกสถาปตยกรรมการก่อสร้างทำลายความงามของธรรมชาติดั้งเดิมให้ค่อย ๆ ลดน้อยลงไป ขณะเดียวกันก็เกิดปัญหาการทิ้งน้ำเสียลงสู่ชายหาด

ในขณะที่บริเวณชายหาดทรายขยายตัวด้วยการก่อสร้างที่น่าทึ่งไวต่อการเสื่อมสลายของความบริสุทธิ์จากธรรมชาตินั้น ในพื้นที่ภูเขาที่เผชิญกับปัญหาเช่นเดียวกัน การก่อสร้างรีสอร์ทในพื้นที่ภูเขาในปัจจุบันมักจะสร้างขึ้นบนพื้นที่ลาดชันของพื้นที่ภูเขาเพื่อให้โดดเด่น โดยรูปลักษณะของอาคารซึ่งมิได้กลมกลืนกับธรรมชาติเหมือนดังเช่นรีสอร์ทบนขุนเขาที่ค่อยอย่างขาง บริเวณน้ำตกแม่สา และบนดอยสุเทพ เป็นต้น

กับธรรมชาติ เมื่อใดก็ตามที่ความบริสุทธิ์
ของธรรมชาติ ณ ที่แห่งนั้นได้ถูกทำลาย
ลงแล้วธุรกิจการท่องเที่ยว ณ ที่นั้นก็
จะต้องถึงจุดจบด้วยเช่นกัน

เพราะฉะนั้น การก่อสร้างสิ่ง
ก่อสร้างใดๆ ลง ณ พื้นที่ธรรมชาติ
จึงจะต้องคำนึงถึงการพิทักษ์รักษา
ธรรมชาติควบคู่ไปพร้อมๆ กัน เพื่อให้
สถานที่นั้นได้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มี
ความงามของธรรมชาติผสมกลมกลืน
กับสถาปัตยกรรมการออกแบบสิ่งก่อสร้าง
ในทางภูมิศาสตร์ที่มนุษย์ได้สร้างขึ้น
ในถิ่นธรรมชาติ

ปัญหาสำคัญของการสร้างรีสอร์ท
ก็คือ การก่อสร้างที่ไม่คำนึงถึงการใช้
ประโยชน์จากที่ดินให้เหมาะสมกับสภาพ
แวดล้อม การออกแบบสถาปัตยกรรม
ที่ไม่กลมกลืนกับธรรมชาติและภูมิ
ประเทศ การก่อสร้างอันบดบังและ
ทำลายธรรมชาติ ตลอดจนการบุกรุก
พื้นที่เข้าไปในพื้นที่ป่าไม้ในเขตอุทยาน
แห่งชาติ

ปัญหาที่เกิดจากรีสอร์ทเป็น
ปัญหาที่ทำให้เกิดความเสื่อมโทรมขึ้น

เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติในประเทศไทยนั้นมีอยู่มากมาย จึงปรากฏว่าได้มีการเข้าไปใช้ประโยชน์มายาวนานตั้งแต่อดีต จนกระทั่งปี ๒๕๐๑ รัฐบาลภายใต้การบริหารงานของรัฐบาลคณะปฏิวัติซึ่งมี ฯพณฯ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นนายกรัฐมนตรี ก็ได้พิจารณาเห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องกำหนดมาตรการการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของประเทศ จึงได้มีบัญชาให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงมหาดไทยประสานงานกันในการดำเนินการจัดตั้งอุทยานแห่งชาติและพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่าขึ้น พร้อมกับให้เร่งออกกฎหมายคุ้มครองพื้นที่ธรรมชาติดังกล่าวอย่างเร่งด่วน

ปี ๒๕๐๒ คณะรัฐมนตรีก็ได้มีมติตั้งคณะกรรมการ ๒ ชุด ภายใต้ชื่อ “คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ” และ “คณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า” คณะกรรมการทั้ง ๒ คณะนี้มีหน้าที่ในการพิจารณาสำรวจและเสนอพื้นที่

ต่าง ๆ เพื่อประกาศให้เป็นพื้นที่คุ้มครอง และมีหน้าที่ร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ปัจจุบันคณะกรรมการทั้ง ๒ คณะยังคงมีอยู่ตามข้อระบุของกฎหมาย

ในปี ๒๕๐๓ มาตรการการอนุรักษ์ธรรมชาติก็ได้เริ่มขึ้นอย่างเป็นระบบเป็นครั้งแรกด้วยการออกประกาศ พ.ร.บ.สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ถัดมาในปี ๒๕๐๔ พ.ร.บ.อุทยานแห่งชาติก็ประกาศตามออกมา ถือได้ว่า พ.ร.บ.ทั้ง ๒ ฉบับนี้คือจุดเริ่มต้นของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของประเทศไทย หลังจากประกาศกฎหมาย ๒ ฉบับนี้แล้ว ในปี ๒๕๐๕ เขาใหญ่ซึ่งเป็นเทือกเขาสุดท้ายที่เหลืออยู่ของป่าดงพญาเย็นก็ได้รับการประกาศให้เป็นอุทยานแห่งชาติเป็นแห่งแรกเมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๐๕ ตามวัตถุประสงค์หลักของการจัดการอุทยานที่ว่า

- สงวนและรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้คงอยู่ในสภาพที่สามารถอำนวยประโยชน์แก่สังคมตลอดไปและ

- เพื่อการศึกษาวิจัยและ
นันทนาการสำหรับสาธารณชนใน
รูปแบบต่าง ๆ เท่าที่สภาพของทรัพยากร
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะอำนวย

อุทยานแห่งชาติเพื่อการอนุรักษ์ ธรรมชาติ

“ได้ร่วมงามมะม่วงป่าต้นหนึ่ง
บนเนินดินด้านทิศเหนือของหนองซิง
ในเขตจังหวัดนครนายก เมื่อปีพุทธ-
ศักราช ๒๕๐๒ ผู้นำของประเทศไทย
ท่านหนึ่ง (ฯพณฯ จอมพลสฤษดิ์
ธนะรัชต์) เคยนั่งลงแล้วบัญชาการ

ด้วยข้อความซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง
ประการหนึ่งก็คือกำหนดระบบอุทยาน
แห่งชาติในประเทศไทย ข้อความซึ่ง
ท่านบัญชาการได้แก่ การกำหนดให้
กรมป่าไม้ องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว
แห่งประเทศไทย (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในเวลาต่อมา) และกอง
พันทหารช่างแห่งจังหวัดนครราชสีมา
ร่วมกันก่อสร้างถนน ที่พัก และรักษา
ป่าไม้ และสภาพธรรมชาติบริเวณป่า
ดงพญาเย็น ของเทือกเขาเขียวและ
เขาร่มให้คงอยู่ตลอดไป จากการ
บัญชาการของท่านในครั้งนั้น ก่อให้

ชายหาดที่ให้ความสุขกับชีวิต

เกิดอุทยานแห่งชาติแห่งแรกของ
ประเทศไทยขึ้น”

จากคำนำหนังสืออุทยานแห่งชาติใน
ประเทศไทย

“อุทยานแห่งชาติ” ตาม
ความหมายตาม พ.ร.บ.อุทยานแห่งชาติ
คือที่ดิน ซึ่งรวมความทั้งพื้นดินทั่วไป
ภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บ่อ ลำน้ำ
ทะเลสาบ เกาะ และที่ชายทะเลที่ได้รับ
การกำหนดให้เป็นอุทยานแห่งชาติ...
ลักษณะที่ดินดังกล่าวเป็นที่ที่มีสภาพ

ธรรมชาติเป็นที่น่าสนใจและมีได้อยู่ใน
กรรมสิทธิ์หรือครอบครองโดยชอบ
ด้วยกฎหมายของบุคคลใดซึ่งมิใช่ทบวง
การเมือง ทั้งนี้การกำหนดดังกล่าว
ก็เพื่อให้คงอยู่ในสภาพธรรมชาติเดิม
เพื่อสงวนไว้ให้เป็นประโยชน์แก่การ
ศึกษาและความรื่นรมย์ของประชาชน

จากข้อความที่กำหนดความหมาย
ของอุทยานใน พ.ร.บ.อุทยานแห่งชาติ
กองอุทยานแห่งชาติซึ่งมีหน้าที่โดยตรง
ในการดำเนินการจัดการอุทยานให้เป็น
ไปตาม พ.ร.บ.อุทยานแห่งชาติก็ได้
กำหนดความหมายของอุทยานแห่งชาติ

ให้ทัศนธรรมชาติอันเป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร

เพื่อใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานใน
อุทยานแห่งชาติไว้ว่า

“อุทยานแห่งชาติคือพื้นที่ที่สงวน
ไว้เพื่อคุ้มครองรักษาทรัพยากรธรรมชาติ
โดยเฉพาะป่าไม้และสัตว์ป่าตลอดจน
ทิวทัศน์ธรรมชาติที่สวยงามอันเป็นที่
ดึงดูดดึงดูดใจแก่ผู้พบเห็นให้คงอยู่ใน
สภาพธรรมชาติเดิม มิให้ถูกทำลายหรือ
เปลี่ยนแปลงไปและถูกใช้ไปในทางที่ผิด
เพื่อรักษาสมบัติธรรมชาติไว้ให้อนุชน
รุ่นหลังๆ ได้ชมได้ศึกษาค้นคว้าธรรมชาติ
นั้นๆ ต่อไป”

เป้าหมายในการดำเนินงาน
ในอุทยานแห่งชาติจึงมีวัตถุประสงค์
เพื่อที่จะประกาศพื้นที่ธรรมชาติให้
เป็นเขตอนุรักษ์เพื่อที่จะสงวนรักษา
และคุ้มครองให้พื้นที่ธรรมชาตินั้นคง
ความงามอันบริสุทธิ์เพื่อให้เป็นประโยชน์
ทั้งในการค้นคว้า ศึกษา วิจัย และการ
ท่องเที่ยว ที่ให้คุณค่าแก่ทุกคน

ส่วนในบางพื้นที่ที่มีทิวทัศน์
ธรรมชาติสวยงาม แต่เนื่องจากพื้นที่

ไม่กว้างขวางนักก็ได้รับจัดตั้งไว้เป็น
วนอุทยาน และเมื่อมีงบประมาณ
เพียงพอก็จะประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติ
ต่อไป

เขตอนุรักษ์ในพื้นที่ธรรมชาติ

ด้วยวัตถุประสงค์อนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติ ขณะเดียวกันก็จะ
ต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีโอกาสเข้า
ไปใช้พื้นที่เพื่อการพักผ่อน ศึกษาวิจัย
ในการอนุรักษ์และจัดใช้ประโยชน์ใน
พื้นที่ธรรมชาติจึงได้กำหนดเขตออกเป็น
๒ เขตด้วยกันคือ

๑. เขตพื้นที่ธรรมชาติ

พื้นที่ธรรมชาติ เป็นพื้นที่ที่มี
เป้าหมายที่จะต้องรักษาสภาพดั้งเดิม
ไว้ให้ได้มากที่สุดอาจใช้ประโยชน์ได้
บ้างในการที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อ
ธรรมชาติมากนัก และในพื้นที่ธรรม-
ชาติก็ได้แบ่งเขตออกเป็น ๔ ประเภท
ด้วยกันคือ

- พื้นที่ธรรมชาติที่มีลักษณะ
ของธรรมชาติที่เด่นและสำคัญ เช่น

มีปรากฏการณ์ธรรมชาติที่แปลก
มหัศจรรย์ ทิวทัศน์สวยงาม

- พื้นที่ธรรมชาติที่ควรสงวน
ไว้ให้คงสภาพธรรมชาติเพื่อใช้เป็น
ประโยชน์ในการพักผ่อนท่องเที่ยว

- พื้นที่ธรรมชาติที่ควรอนุรักษ์
โดยไม่ให้มีการใช้ประโยชน์ใดๆ ได้แก่
พื้นที่ซึ่งมีทรัพยากรธรรมชาติที่เปราะบาง
ที่อาจถูกทำลายให้เสียหายได้โดยง่าย
ซึ่งหากเมื่อถูกทำลายให้เสื่อมสลาย
แล้วยากที่จะฟื้นฟู ได้แก่ พื้นที่บริเวณ
ต้นน้ำลำธาร บริเวณถิ่นสังคมพืช
หายาก ฯลฯ

- พื้นที่ธรรมชาติที่สำคัญเพื่อ
การวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ได้แก่ พื้นที่
ที่มีทรัพยากรธรรมชาติน่าสนใจต่อการ
วิจัย เช่น ระบบนิเวศน์ของพืชพันธุ์ไม้
และสัตว์ป่า

๒. เขตพื้นที่เพื่อการพัฒนา

เป็นพื้นที่ที่กำหนดบริเวณขึ้น
ในพื้นที่ธรรมชาติที่มีความสำคัญน้อย
กว่าพื้นที่อื่นๆ ในบริเวณเดียวกัน หรือ
เป็นพื้นที่ธรรมชาติมีความหนาแน่น
ต่อการเปลี่ยนแปลง การพัฒนาพื้นที่

ในเขตนี้ได้แก่ การสร้างสิ่งก่อสร้าง
บริเวณที่ทำการของการท่องเที่ยว อาคาร
สำหรับศึกษาหาความรู้และการสื่อ
ความหมายธรรมชาติ เช่น พิพิธภัณฑ์
ธรรมชาติ ห้องบรรยาย พื้นที่สำหรับ
สร้างอาคารที่พักแรม ถนน ร้านอาหาร
ร้านขายของที่ระลึก ทั้งนี้ในการพัฒนา
พื้นที่จะต้องคำนึงถึงการรักษาธรรมชาติ
ไว้ให้มากที่สุด

ในการกำหนดเขตอนุรักษ์ใน
พื้นที่ธรรมชาติแต่ละแห่งจะต้องคำนึง
ถึงลักษณะเด่นของพื้นที่ธรรมชาตินั้น ๆ
เป็นสำคัญ ตัวอย่างเช่น อุทยานแห่งชาติ
เขาใหญ่ ซึ่งเป็นอุทยานแห่งชาติที่มี
ความหลากหลายของทรัพยากรธรรมชาติ
ทั้งที่เป็นทุ่งหญ้า น้ำตก ป่าดิบและ
สัตว์ป่า ขณะเดียวกันก็เป็นอุทยานที่
รองรับนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก
การจัดการแบ่งเขตอนุรักษ์ในพื้นที่
อุทยานได้กำหนดเขตในพื้นที่อุทยานเป็น
๖ เขต ดังนี้

เขตบริการ

เขตบริการนี้รวมบริเวณที่มีสิ่ง
ก่อสร้างและสิ่งอำนวยความสะดวก

ประเภทต่างๆ เพื่อบริการแก่นักท่องเที่ยว ทั้งประเภทไปเช้าเย็นกลับ และประเภท ที่ค้างแรม ลักษณะเด่นของเขตบริการ ก็คือสิ่งก่อสร้าง อันได้แก่ ที่ทำการ อุทยานฯ บ้านพัก ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ที่จอดรถ บังเกอร์โล ร้าน อาหารและส่วนประกอบอื่นๆ ที่จำเป็น ในการบริหารและบริการแก่นักท่องเที่ยว

เขตท่องเที่ยวและนันทนาการ

เป็นบริเวณที่เปิดโอกาสให้นัก-
ท่องเที่ยวได้ประกอบกิจกรรมต่างๆ

เพื่อพักผ่อนหย่อนใจ ส่วนใหญ่จะอยู่ บริเวณสองข้างถนนสายหลัก ซึ่งมีจุดเด่น และสิ่งที่น่าสนใจตามธรรมชาติ อยู่ห่าง จากขอบถนนประมาณหนึ่งกิโลเมตร ทั้งนี้รวมไปถึงน้ำตกที่สำคัญ เช่น น้ำตก เหวสุวัต เหวนรก นางรอง สาริกา และ ลำธารต่างๆ ตลอดจนบริเวณที่ตั้งเต็นท์ ที่มีอยู่เดิม เขตท่องเที่ยวและนันทนาการ นี้มีเนื้อที่รวมกันประมาณ ๒๖๐ ตาราง-กิโลเมตร หรือร้อยละ ๑๒ ของพื้นที่ อุทยานฯ การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกจะอนุญาตให้มีได้ก็ต่อเมื่อจำเป็น

ทุ่งหญ้าแห่งทุ่งนางพญา

สำหรับการท่องเที่ยวและพักผ่อนหย่อนใจ
เท่านั้น เช่น ที่จอดรถ ถนน และ
ทางเท้าบริเวณที่ตั้งเดินท์และอุปกรณ์
ในการสื่อความหมาย

เขตหวงห้าม

เขตนี้ครอบคลุมพื้นที่ที่สภาพ
ธรรมชาติมีความเปราะบางหรือพื้นที่
ที่มีความสำคัญในทางสิ่งแวดล้อม
หากได้รับความกระทบกระเทือนจาก
กิจกรรมของมนุษย์ ระบบนิเวศนั้นก็
สูญเสียความสมดุลไป ยากที่จะกลับ

คืนสู่สภาพปกติได้ พื้นที่หวงห้ามที่
สำคัญได้แก่ หนองซิง หนองผักชี
โป่งสัตว์ต่างๆ ทุ่งหญ้าบางแห่งและสังคม
พืชชนิดพิเศษบริเวณเขาเขียว คิดเป็น
เนื้อที่รวมกันประมาณ ๔๔ ตาราง-
กิโลเมตร หรือร้อยละ ๒.๑ ของพื้นที่
อุทยานฯ พื้นที่เขตหวงห้ามนี้ไม่เปิดให้
มีการใช้ประโยชน์ด้านอื่น ยกเว้นแต่
จะได้รับอนุญาตจากทางอุทยานแห่งชาติ
เขาใหญ่เท่านั้น

เขตฟื้นฟูสภาพที่ถูกบุกรุกมาก่อน

เขตการใช้พื้นที่เพื่อวัตถุประสงค์พิเศษ

ประสงค์พิเศษ

เป็นพื้นที่บริเวณที่ส่วนราชการอื่นและรัฐวิสาหกิจเข้าไปใช้ทำประโยชน์ตามข้อตกลงพิเศษ ได้แก่ สถานีเรดาร์ เขาเขียว พัดลมทางหลวงของกรมทางฯ ด้านตรวจทางหลวงกรมตำรวจ และสถานีสื่อสารของการไฟฟ้าฝ่ายผลิต รวมเป็นเนื้อที่ประมาณ ๒๕ ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ ๑.๒ ของพื้นที่อุทยานฯ

เขตฟื้นฟูสภาพ

เป็นพื้นที่อุทยานบริเวณที่ถูกราษฎรบุกรุกโค่นและทำลายป่าไม้ตั้งแต่มีการจัดตั้งเป็นอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่เป็นต้นมา ส่วนใหญ่อยู่บริเวณรอบเขตของอุทยานฯ ด้านใน ยกเว้นทุ่งหญ้าเก่า ซึ่งต้องการคงไว้ให้เป็นแหล่งอาหารของสัตว์ป่า คิดเป็นเนื้อที่รวมทั้งสิ้นประมาณ ๙๒ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณร้อยละ ๔.๓ ของพื้นที่อุทยานฯ

เขตป่าเปลี่ยน

เป็นพื้นที่ส่วนที่เหลือจากการใช้ประโยชน์ด้านอื่นๆ และมีลักษณะแตกต่างไปจากเขตอื่นอย่างเห็นได้ชัด คือมีลักษณะเป็นธรรมชาติ ขาดการพัฒนาใดๆ ที่จะสังเกตเห็นได้ เป็นแหล่งต้นน้ำลำธารที่สำคัญ ให้ความรู้สึกเป็นอิสระแก่ผู้มาเยือน มีความงดงามและมีคุณค่าทางการศึกษา เขตบริเวณนี้มีพื้นที่รวมกันประมาณ ๑,๗๐๗ ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ ๗๘.๖ ของพื้นที่ทั้งหมด

ประโยชน์ที่ได้รับจากพื้นที่อนุรักษ์

- เป็นพื้นที่ที่สามารถรักษาความสมดุลตามธรรมชาติของระบบนิเวศน์
- เป็นพื้นที่ที่สามารถรักษาความสมดุลของแหล่งน้ำ
- เป็นพื้นที่ที่ช่วยไม่ให้เกิดการพังทลายและการกัดเซาะผิวน้ำดิน

- เป็นพื้นที่ที่สามารถควบคุมสภาพภูมิอากาศให้เป็นไปตามฤดูกาลได้
- เป็นพื้นที่ที่สงวนรักษาชีวิตและพืชพันธุ์ทางธรรมชาติที่หลากหลาย
- เป็นพื้นที่ที่เป็นถิ่นที่อยู่ของมวลชีวิตและการขยายพันธุ์
- เป็นพื้นที่ที่เป็นแหล่งอนุรักษ์ทรัพยากรที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์และทดแทนได้
- เป็นพื้นที่ที่ใช้ประโยชน์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว
- เป็นพื้นที่ที่ช่วยให้เกิดการสร้างงานและกระจายรายได้
- เป็นพื้นที่ที่ให้ประโยชน์ด้านการค้นคว้าวิจัย
- เป็นพื้นที่ที่ให้ประโยชน์ในการศึกษาหาความรู้
- เป็นพื้นที่ที่ให้ประโยชน์ในด้านการพักผ่อนหย่อนใจ

ด้วยหลักการจัดการเพื่ออนุรักษ์ถิ่นธรรมชาติที่คำนึงถึงการพัฒนาของป่า โดยเฉพาะตอนต้นฤดูฝน เมื่อเกิดทกน้ำระบัด สัตว์จำนวนมากก็จะออกมาเดินและเล็มยอดหญ้าให้เห็น ณ ตามทุ่งหญ้า

ชายป่าอยู่เป็นประจำ เพื่อประโยชน์ในด้านอื่น ๆ ด้วย อุทยานแห่งชาติจึงเป็นศูนย์รวมความงามบริสุทธิ์จากธรรมชาติ ขณะเดียวกันก็เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ให้ความพักผ่อนหย่อนใจ โดยไม่ทำลายคุณค่าของความงามธรรมชาติให้น้อยลง

สายน้ำตกที่ไหลจากหินผาสู่ลำธารในเวลาต่อมา

เขาใหญ่ : ตัวอย่างการจัดการ อุทยานแห่งชาติที่สมบูรณ์แบบ

ด้วยความสูงและสลับซับซ้อน
ของขุนเขา ด้วยหน้าผาอันสูงชัน ด้วย
หุบเหวที่ลึกดิ่ง ด้วยสายน้ำที่ถั่งโถม
จากผาหินเป็นน้ำตกไปจนถึงป่าดงดิบ
อันรกทึบที่ชุ่มชื้นอยู่ชั่วนาตาปีกับทุ่งหญ้า

ที่เปลี่ยนสีของใบและดอกไม้ให้พลัดล่อ
ลมอยู่ทุกฤดูกาล ได้ท้องฟ้าสีครามและ
ฝูงสัตว์ใหญ่น้อยนานาชนิด ทั้งหมดนี้
คือความหลากหลายของธรรมชาติที่
“เขาใหญ่” สร้างขึ้นไว้ให้เป็นมรดก
จากธรรมชาติที่เกื้อหนุนทุกชีวิตนับจาก
อดีตอันยาวนานมาจนถึงวันนี้

เขาที่สูงตระหง่านเขียวเมฆอันเป็นแหล่งกำเนิดของธารน้ำ

ให้กำเนิดลำธารเล็กๆ ที่ต่างไหลมารวมเป็นห้วยสมพงษ์ใหญ่ ห้วยนางรอง คลองลำกระตุกและที่สุดท้ายกลายเป็นลำธารขนาดใหญ่ไหลตกจากผาหินอันสูงชัน กลายเป็นน้ำตกเหวนรกก่อนที่จะไปเป็นแม่น้ำนครนายก

ในขณะที่เทือกเขากำแพงและเขาอิพ้อม ซึ่งอยู่ในเขตหินทรายทางด้านเหนือเป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำลำพระเพลิง จากลำห้วยเล็กๆ ของห้วยโกรกเต้ คลองไผ่ ห้วยคำสิมา ต่างไหลมารวมกันให้เป็นลำน้ำขนาดใหญ่ไหลลงสู่เขื่อนลำพระเพลิง

ส่วนอีกสองแม่น้ำที่เกิดจากเขาใหญ่ก็คือ แม่น้ำปราจีนบุรี ซึ่งมีต้นกำเนิดของธารน้ำอยู่ ณ เขาร่มเขาจันทร์ เขาโป่งฉนวน เขาทุ่งงูเหลือม เขาแหลมน้อย และเขากำแพง ธารน้ำที่สำคัญของแม่น้ำสายนี้ก็คือ แม่น้ำใสใหญ่ แม่น้ำใสน้อย ลำพระยาธารไปรวมเป็นแม่น้ำหนุมานก่อนไปเป็นแม่น้ำปราจีนบุรี และแม่น้ำมวกเหล็ก ซึ่งมีต้นกำเนิดธารน้ำจากเขาคันทะนังและเขาตะกุด ไหลไปลงที่ราบที่มวกเหล็ก เกิดเป็นน้ำตกมวกเหล็กและน้ำตกสาวน้อย ก่อนจะไหลลงสู่แม่น้ำป่าสัก

เมื่อธรรมชาติได้ถูกบุกเบิกจากมนุษย์เพื่อที่จะแสวงหาความรื่นเริง

จากห้วยเล็ก ๆ แห่งขุนเขา
หะมืนที่ต่างไหลมารวมกันจนกำเนิด
เป็นลำน้ำขนาดใหญ่ เป็นต้นน้ำแก่
แม่น้ำมูล ซึ่งเป็นแม่น้ำสายหลักของ
อีสาน แม่น้ำปาวจินบุรี แม่น้ำนครนายก
และแม่น้ำป่าสัก นั่นก็คือทรัพยากร
ธรรมชาติที่เกิดขึ้นเพื่อให้ประโยชน์กับ
ชีวิตทุกชีวิตตราบนานเท่าที่ป่าแห่งขุนเขา
ยังดำรงความเป็นป่าอยู่ได้

ทุ่งหญ้า สัตว์ป่าและโป่งสัตว์

จากลักษณะภูมิประเทศที่มีระดับ
สูงต่ำต่างกันไปออกไปของป่าเขาใหญ่ทำ

ให้บางแห่งเกิดเป็นแอ่งและหนองน้ำขึ้น
และเพราะเป็นพื้นที่ต่ำซึ่งมีการสะสม
ของดินโคลน ดินโคลนเหล่านี้ทำให้
การไหลซึมของน้ำเป็นไปได้ช้า บริเวณ
แอ่งน้ำทั้งหลายจึงกลายเป็นแหล่งที่
สะสมเกลือแร่ประเภทโซเดียมและ
แคลเซียมในปริมาณสูงและจึงกลายเป็น
แหล่งที่ชุมนุมของสัตว์ป่าทั้งหลาย
แหล่งน้ำที่สำคัญของป่าเขาใหญ่ได้แก่
หนองผกชี บึงไผ่ หนองกระตุก หนอง
มะก่อ หนองขมิ้นและหนองชิง และ
บริเวณหนองน้ำเหล่านี้เองที่ครั้งหนึ่ง
เคยเป็นที่ตั้งหมู่บ้านเล็ก ๆ ของผู้คน

ขึ้นมาบุกเบิกพื้นที่ป่าเขาใหญ่เป็นที่อยู่อาศัยเมื่อกว่า ๗๐ ปีที่ผ่านมา

เหมือนดังที่มีคำกล่าวว่า “ไม่มีที่ใดที่นักบุกเบิกจะเข้าไปไม่ถึงและไม่มีที่ใดที่จะรอดพ้นไปจากการค้นพบของมนุษย์ ขึ้นอยู่เพียงเวลา โอกาสและความมุมานะพยายามเท่านั้น”

เช่นเดียวกับเขาใหญ่ จากในอดีตที่เป็นป่ารกทึบ ซ่อนเร้นตัวเองอยู่ในเทือกเขาพนมดงรัก ในความรกทึบของป่าไม้นั้น ไม้ใหญ่ทุกต้นในป่ามีความสูงใหญ่ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางมากกว่า ๑.๕๐ เมตร มีความสูงของ

ลำต้นมากกว่า ๒๐ เมตร ความรกทึบของเขาใหญ่เริ่มต้นสูญสลายลงพร้อมกับการเปิดออกของป่าดงพญาเย็น ซึ่งเคยเป็นป่าดิบที่เป็นปราการกันแผ่นดินภาคกลางกับภาคอีสานออกจากกัน

เมื่อมีทางรถไฟสร้างผ่านป่าดงพญาเย็นเข้าไปถึงมวกเหล็ก แก่งคอย นครราชสีมาแล้วป่าเขาใหญ่ที่ซ่อนเร้นอยู่ในธรรมชาติมานานแสนนานก็ถูกบุกเบิกด้วยกลุ่มนักล่าผู้กล้าที่สร้างคติไว้ในกลุ่มชนเบื้องล่างแล้วหนีเงื้อมมือกฎหมายขึ้นไปตั้งถิ่นฐานทำมาหากินเพื่อหลบซ่อนตัวเองจากการถูกจับกุม

เมื่อกลุ่มหนึ่งขึ้นไปก็มีการชักชวน
พรรคพวก พี่น้อง ครอบครัวไปรวมกัน
อยู่เป็นชุมชน และบริเวณที่ตั้งบ้าน
เรือนก็อยู่ตามบริเวณหนองน้ำทั้งหลาย
เขาเหล่านี้ต่างเผาถางพื้นที่ป่าแล้วทำไร่
ปลูกข้าว ปลูกพริก จนชุมชนขยายตัว
เป็นตำบลเขาใหญ่ขึ้นกับอำเภอปากพลี
จนกระทั่งปี ๒๔๗๔ จึงได้มีการกวาด
ล้างและอพยพผู้คนลงมาจากเขาใหญ่
เพื่อป้องกันไม่ให้เขาใหญ่กลายเป็นที่
ซ่อนสมุขของพวกที่เป็นปฏิปักษ์กับการ
เปลี่ยนแปลงการปกครองในครั้งนั้น

ภายหลังการอพยพผู้คนลงมา

แล้วพื้นที่ที่เคยเป็นไร่นาก็ถูกทิ้งร้างว่าง
เปล่า กลายเป็นทุ่งหญ้าคากว้างใหญ่
ไพศาลบนเนินเขาเตี้ยๆ สลับอยู่กับป่า
บนเขาใหญ่

ด้วยทุ่งหญ้าที่พลูไ้ในบรรดาสัตว์
ในดินฤดูฝนและความอุดมสมบูรณ์
ของแหล่งน้ำที่อยู่ใกล้ชายป่าอันรกริบ
ทำให้บริเวณที่เป็นทุ่งหญ้าคือแหล่งที่
สัตว์ป่าทั้งหลายออกมาหากิน

เมื่อสัตว์หนึ่งออกมาหากินยอด
ไม้ใบหญ้าในกลางทุ่ง ออกมาหากิน
น้ำในหนองน้ำและกินดินโป่งเพื่อเป็น
ธาตุอาหารไปสร้างเสริมส่วนเขาให้กับ

ธรรมชาติได้สร้างความสะดวกแก่สิ่งมีชีวิต

ร่างกายของมันนั้น สัตว์หนึ่งที่เป็นนักล่าที่กินเนื้อสัตว์ด้วยกันเป็นอาหารก็จะออกมาซ่อนเร้นตัวเองเพื่อรอคอยเวลาและโอกาสที่จะจับเหยื่อ

ในทุ่งกว้างกลางไพรและหนอง-น้ำจึงเป็นที่รวมของสัตว์ป่าทุกชนิด ตั้งแต่ช้างโขลงใหญ่ไปจนถึงกวาง เก้ง เลื้อ กระตัง ฯลฯ

ความชุกชุมของสัตว์ป่าแห่งเขาใหญ่นั้นได้ปรากฏอยู่ในบันทึกของ ยามสายตรวจในระหว่างปี ๒๕๑๖-๒๕๑๗ ไว้บางตอน ดังนี้

๖ มกราคม ๒๕๑๖

- ที่หนองผักชี เวลา ๒๓.๒๕ น. ช้างลงที่ไปหนองผักชี ประมาณ ๓๐ ตัว อยู่นานประมาณ ๒ ชั่วโมง

๓๐ มีนาคม ๒๕๑๖

- ที่หนองผักชี เวลา ๑๗.๐๐ น. เห็นกระทิงที่ไป ๗ ตัว มีตัวใหญ่ ๕ ตัว ตัวเล็ก ๒ ตัว

๔ เมษายน ๒๕๑๖

- ที่หนองผักชี เวลา ๑๘.๓๐ น. ที่ทุ่งหญ้าคาด้านทิศตะวันตก เห็นช้างโขลงใหญ่นับได้ ๓๑ ตัว และทางทุ่งหญ้าด้านทิศเหนือเห็นกระทิง ๑๗ ตัว

๕ เมษายน ๒๕๑๖

- ที่หนองผักชี เวลาเช้าเห็น

กวางตามทุ่งหญ้านับรวมได้ ๔๔ ตัว

๒๗ กรกฎาคม ๒๕๑๗

- ที่น้ำตกเหวประทุน เวลา

๑๔.๓๐ น. เห็นเลียงผา ๑ ตัว

- ที่หนองผักชี เวลา ๑๗.๓๐ น.

มีกระทิงฝูงใหญ่ ๑๐ ตัวลงกินโป่ง

- ที่หนองผักชี เวลา ๑๘.๒๐ น.

หมาใน ๓ ตัวไล่กัดอิกังตัวผู้ วังไล่

ออกมาจากทุ่งหญ้าชายป่า อิกังวิ่งหนี

มาที่หนองน้ำและตกน้ำตาย

๑๕ สิงหาคม ๒๕๑๗

- ที่หนองซิง เวลา ๒๔.๐๐ น.

เจอเสือแม่ลูกอ่อน มีลูก ๔ ตัว

๒๑ กันยายน ๒๕๑๗

- ที่หนองผักชี เวลา ๒๐.๐๐ น.

เห็นเสือ ๒ ตัว มีขนาดใหญ่มาก

๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๑๗

- ที่หนองผักชี เวลาประมาณ

๑๗.๐๐ น. มีช้างโขลงใหญ่ประมาณ

๕๐ ตัวออกมากินเกลือที่โป่ง

นี่คือสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความ

ชุ่มชื้นของสัตว์ป่าบนเขาใหญ่ที่นับจากปี

๒๕๑๖ มาจนถึงปัจจุบัน ความสุขุม
ของสัตว์ป่าบนเขาใหญ่ก็ได้ลดน้อยลง
ในวันนี้ป่าเขาใหญ่ก็ยังคงเป็นที่อยู่
อาศัยของสัตว์ป่าทั้งหลายอย่างร่มเย็น
เป็นสุขในธรรมชาติ

จากถิ่นธรรมชาติสู่การจัดการ ภายใต้ระบบอุทยาน

ในปี ๒๕๐๒ ด้วยสายตาอัน
กว้างไกลของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี
จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ที่มองเห็นถึง
ความจำเป็นที่จะต้องอนุรักษ์พื้นที่

ธรรมชาติของประเทศไว้จึงได้มีบัญชา
ให้จัดตั้งระบบอุทยานแห่งชาติขึ้นเป็น
ครั้งแรกในประเทศและประกาศให้เขา-
ใหญ่เป็นอุทยานแห่งชาติแห่งแรกของ
ประเทศ

๓๐ ปีของการดำเนินงานภายใต้
ระบบการจัดการอุทยานแห่งชาติได้ทำ
ให้เขาใหญ่ได้รับการคุ้มครองพิทักษ์
รักษาความมั่งคั่งแห่งธรรมชาติไว้ได้มาจน
ถึงวันนี้ ซึ่งนับได้ว่าเป็นอุทยานแห่งชาติ
แห่งแรกและเป็นอุทยานที่มีระบบการ
จัดการที่ดีสุดในการเป็นเขตอนุรักษ์ที่

ผู้มีสิทธิ์พบเห็นได้ตามแนวป่า

สามารถใช้ประโยชน์จากธรรมชาติให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ที่คงสภาพความเป็นธรรมชาติไว้ภายใต้ข้อกำหนดกฎเกณฑ์และการถนอมรักษาแหล่งธรรมชาติของประเทศไว้ได้ดีที่สุดในท่ามกลางความพยายามเปลี่ยนแปลงความเป็นธรรมชาติเข้าสู่ระบบการท่องเที่ยว อาทิ สนามกอล์ฟ สนามม้า โรงแรมที่พัก ร้านอาหาร ฯลฯ ที่คำนึงถึงผลประโยชน์เฉพาะกิจการค้าของบรรดาธุรกิจทั้งหลายรอบพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ที่เพิ่มจำนวนมากขึ้นตลอดเวลา

ด้วยการจัดการตามหลักการของระบบอุทยานแห่งชาติ ได้ทำให้อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่เป็นถิ่นที่รวมแห่งทรัพยากรธรรมชาติไม่ว่าจะเป็นป่าไม้ พืชพันธุ์ ธารน้ำ สัตว์ป่าและนกอีกมากมายหลายชนิดที่ยังคงสภาพความเป็นธรรมชาติได้มากที่สุดในท่ามกลางการเป็นศูนย์กลางการเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีผู้คนนับพันคนที่ขึ้นไปท่องเที่ยวบนอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่อยู่ตลอดทุกฤดูกาล ไม่ว่าจะเป็นฤดูร้อน ฤดูฝนหรือฤดูหนาว

ให้กำเนิดลำธารเล็กๆ ที่ต่างไหลมารวมเป็นห้วยสมพงษ์ใหญ่ ห้วยนางรอง คลองลำกระตุกและที่สุคดกลายเป็นลำธารขนาดใหญ่ไหลตกจากผาหินอันสูงชัน กลายเป็นน้ำตกเหวนรกก่อนที่จะไปเป็นแม่น้ำนครนายก

ในขณะที่เทือกเขากำแพงและเขาอีพร้อม ซึ่งอยู่ในเขตหินทรายทางด้านเหนือเป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำลำพระเพลิง จากลำห้วยเล็กๆ ของห้วยโกรกเต้ คลองไผ่ ห้วยคำสิมาต่างไหลมารวมกันให้เป็นลำน้ำขนาดใหญ่ไหลลงสู่เขื่อนลำพระเพลิง

ส่วนอีกสองแม่น้ำที่เกิดจากเขาใหญ่ก็คือ แม่น้ำปราจีนบุรี ซึ่งมีต้นกำเนิดของธารน้ำอยู่ ณ เขาร่มเขาจันทร์ เขาโป่งฉนวน เขาทุ่งจุเหลื่อม เขาแหลมน้อย และเขากำแพง ธารน้ำที่สำคัญของแม่น้ำสายนี้ก็คือ แม่น้ำใสใหญ่ แม่น้ำใสน้อย ลำพระยาธารไปรวมเป็นแม่น้ำหนุมานก่อนไปเป็นแม่น้ำปราจีนบุรี และแม่น้ำมวกเหล็ก ซึ่งมีต้นกำเนิดธารน้ำจากเขาอินทนิลและเขาตะกุด ไหลไปลงที่ราบที่มวกเหล็กเกิดเป็นน้ำตกมวกเหล็กและน้ำตกสาวน้อย ก่อนจะไหลลงสู่แม่น้ำป่าสัก

เมื่อธรรมชาติได้ถูกบุกเบิกจากมนุษย์เพื่อที่จะแสวงหาความรื่นเริง

จากห้วยเล็กๆ แห่งขุนเขา
ทะเลที่ต่างไหลมารวมกันจนกำเนิด
เป็นลำน้ำขนาดใหญ่ เป็นต้นน้ำแก่
แม่น้ำมูล ซึ่งเป็นแม่น้ำสายหลักของ
อีสาน แม่น้ำปาวจินบุรี แม่น้ำนครนายก
และแม่น้ำป่าสัก นั่นก็คือทรัพยากร
ธรรมชาติที่เกิดขึ้นเพื่อให้ประโยชน์กับ
ชีวิตทุกชีวิตตราบนานเท่านานแห่งขุนเขา
ยังดำรงความเป็นป่าอยู่ได้

ทุ่งหญ้า สัตว์ป่าและโป่งสัตว์

จากลักษณะภูมิประเทศที่มีระดับ
สูงต่ำต่างกันออกไปของป่าเขาใหญ่ทำ

ให้บางแห่งเกิดเป็นแอ่งและหนองน้ำขึ้น
และเพราะเป็นพื้นที่ต่ำซึ่งมีการสะสม
ของดินโคลน ดินโคลนเหล่านี้ทำให้
การไหลซึมของน้ำเป็นไปได้ช้า บริเวณ
แอ่งน้ำทั้งหลายจึงกลายเป็นแหล่งที่
สะสมเกลือแร่ประเภทโซเดียมและ
แคลเซียมในปริมาณสูงและจึงกลายเป็น
แหล่งที่ชุมนุมของสัตว์ป่าทั้งหลาย
แหล่งน้ำที่สำคัญของป่าเขาใหญ่ได้แก่
หนองผักขี้ บึงไม้ หนองกระตุก หนอง
มะก้อ หนองขมิ้นและหนองชิง และ
บริเวณหนองน้ำเหล่านี้เองที่ครั้งหนึ่ง
เคยเป็นที่ตั้งหมู่บ้านเล็กๆ ของผู้คน

ขึ้นมาบุกเบิกพื้นที่ป่าเขาใหญ่เป็นที่อยู่อาศัยเมื่อกว่า ๗๐ ปีที่ผ่านมา

เหมือนดังที่มีคำกล่าวว่า “ไม่มีที่ใดที่นักบุกเบิกจะเข้าไปไม่ถึงและไม่มีที่ใดที่จะรอดพ้นไปจากการค้นพบของมนุษย์ ขึ้นอยู่เพียงเวลา โอกาสและความมุมานะพยายามเท่านั้น”

เช่นเดียวกับเขาใหญ่ จากในอดีตที่เป็นป่ารกทึบ ซ่อนเร้นตัวเองอยู่ในเทือกเขาพนมดงรัก ในความรกทึบของป่าไม้นั้น ไม้ใหญ่ทุกต้นในป่ามีความสูงใหญ่ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางมากกว่า ๑.๕๐ เมตร มีความสูงของ

ลำต้นมากกว่า ๒๐ เมตร ความรกทึบของเขาใหญ่เริ่มต้นสูญสลายลงพร้อมกับการเปิดออกของป่าดงพญาเย็น ซึ่งเคยเป็นป่าดิบที่เป็นปรางการกั้นแผ่นดินภาคกลางกับภาคอีสานออกจากกัน

เมื่อมีทางรถไฟสร้างผ่านป่าดงพญาเย็นเข้าไปถึงมวกเหล็ก แก่งคอย นครราชสีมาแล้วป่าเขาใหญ่ที่ซ่อนเร้นอยู่ในธรรมชาติมานานแสนนานก็ถูกบุกเบิกด้วยกลุ่มนักผู้กล้าที่สร้างศติไว้ในกลุ่มชนเบื้องล่างแล้วหันเงื้อมมือกฎหมายขึ้นไปตั้งถิ่นฐานทำมาหากินเพื่อหลบซ่อนตัวเองจากการถูกจับกุม

เมื่อกลุ่มหนึ่งขึ้นไปก็มีการชักชวนพรรคพวก พี่น้อง ครอบครัวไปรวมกันอยู่เป็นชุมชน และบริเวณที่ตั้งบ้านเรือนก็อยู่ตามบริเวณหนองน้ำทั้งหลาย เขาเหล่านั้นต่างเผาถางพื้นที่ป่าแล้วทำไร่ปลูกข้าว ปลูกพริก จนชุมชนขยายตัวเป็นตำบลเขาใหญ่ขึ้นกับอำเภอปากพลี จนกระทั่งปี ๒๔๗๕ จึงได้มีการกวาดล้างและอพยพผู้คนลงมาจากเขาใหญ่ เพื่อป้องกันไม่ให้เขาใหญ่กลายเป็นที่ซ่อนสุมของพวกที่เป็นปฏิปักษ์กับการเปลี่ยนแปลงการปกครองในครั้งนั้น

ภายหลังการอพยพผู้คนลงมา

แล้วพื้นที่ที่เคยเป็นไร่นาก็ถูกทิ้งร้างว่างเปล่า กลายเป็นทุ่งหญ้าคาอันกว้างใหญ่ไพศาลบนเนินเขาเตี้ยๆ สลับอยู่กับป่าบนเขาใหญ่

ด้วยทุ่งหญ้าที่พลูไ้ใบระบัดสีเขียว ในต้นฤดูฝนและความอุดมสมบูรณ์ของแหล่งน้ำที่อยู่ใกล้ชายป่าอันรกทึบ ทำให้บริเวณที่เป็นทุ่งหญ้าคือแหล่งที่สัตว์ป่าทั้งหลายออกมาหากิน

เมื่อสัตว์หนึ่งออกมาหากินยอดไม้ใบหญ้าในกลางทุ่ง ออกมาหากินน้ำในหนองน้ำและกินดินโป่งเพื่อเป็นธาตุอาหารไปสร้างเสริมส่วนเขาให้กับ

ธรรมชาติได้สร้างความสมบูรณ์แก่สิ่งมีชีวิต

ร่างกายของมันนั้น สัตว์หนึ่งที่เป็นนักล่าที่กินเนื้อสัตว์ด้วยกันเป็นอาหารก็จะออกมาซ่อนเร้นตัวเองเพื่อรอคอยเวลาและโอกาสที่จะจับเหยื่อ

ในทุ่งกว้างกลางไพรและหนองน้ำจึงเป็นที่รวมของสัตว์ป่าทุกชนิด ตั้งแต่ช้างโขลงใหญ่ไปจนถึงกวาง เก้ง เสือ กระตัง ฯลฯ

ความขุกขุมของสัตว์ป่าแห่งเขาใหญ่นั้นได้ปรากฏอยู่ในบันทึกของยามสายตรวจในระหว่างปี ๒๕๑๖-๒๕๑๗ ไว้บางตอน ดังนี้

๖ มกราคม ๒๕๑๖

- ที่หนองผักชี เวลา ๒๓.๒๕ น.
ช้างลงที่โป่งหนองผักชี ประมาณ ๓๐ ตัว อยู่นานประมาณ ๒ ชั่วโมง

๓๐ มีนาคม ๒๕๑๖

- ที่หนองผักชี เวลา ๑๗.๐๐ น.
เห็นกระตังที่โป่ง ๗ ตัว มีตัวใหญ่ ๕ ตัว ตัวเล็ก ๒ ตัว

๔ เมษายน ๒๕๑๖

- ที่หนองผักชี เวลา ๑๘.๓๐ น.
ที่ทุ่งหญ้าคาด้านทิศตะวันตก เห็นช้างโขลงใหญ่นับได้ ๓๑ ตัว และทางทุ่งหญ้าคาด้านทิศเหนือเห็นกระตัง ๑๗ ตัว

๕ เมษายน ๒๕๑๖

- ที่หนองผักชี เวลาเช้าเห็น
กวางตามทุ่งหญ้าเนัรวมได้ ๔๔ ตัว

๒๗ กรกฎาคม ๒๕๑๗

- ที่น้ำตกเหวประทุน เวลา
๑๔.๓๐ น. เห็นเลียงผา ๑ ตัว

- ที่หนองผักชี เวลา ๑๗.๓๐ น.
มีกระทิงฝูงใหญ่ ๑๐ ตัวลงกินโป่ง

- ที่หนองผักชี เวลา ๑๘.๒๐ น.
หมาใน ๓ ตัวไล่กัดอีแก้งตัวผู้ วังไล่
ออกมาจากทุ่งหญ้าชายป่า อีแก้งวิ่งหนี
มาที่หนองน้ำและตกน้ำตาย

๑๕ สิงหาคม ๒๕๑๗

- ที่หนองซิง เวลา ๒๔.๐๐ น.
เจอเสือแม่ลูกอ่อน มีลูก ๔ ตัว

๒๑ กันยายน ๒๕๑๗

- ที่หนองผักชี เวลา ๒๐.๐๐ น.
เห็นเสือ ๒ ตัว มีขนาดใหญ่มาก

๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๑๗

- ที่หนองผักชี เวลาประมาณ
๑๗.๐๐ น. มีช้างโขลงใหญ่ประมาณ
๕๐ ตัวออกมากินเกลือที่โป่ง

นี่คือสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความ
อุดมสมบูรณ์ของสัตว์ป่าบนเขาใหญ่ที่นับจากปี

๒๕๑๖ มาจนถึงปัจจุบัน ความชุกชุมของสัตว์ป่าบนเขาใหญ่ก็ได้ลดน้อยลงในวันนี้ป่าเขาใหญ่ก็ยังคงเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าทั้งหลายอย่างร่มเย็นเป็นสุขในธรรมชาติ

จากถิ่นธรรมชาติสู่การจัดการภายใต้ระบบอุทยาน

ในปี ๒๕๐๒ ด้วยสายตาสันกว้างไกลของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ที่มองเห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องอนุรักษ์พื้นที่

ธรรมชาติของประเทศไว้จึงได้มีบัญชาให้จัดตั้งระบบอุทยานแห่งชาติขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศและประกาศให้เขาใหญ่เป็นอุทยานแห่งชาติแห่งแรกของประเทศ

๓๐ ปีของการดำเนินงานภายใต้ระบบการจัดการอุทยานแห่งชาติได้ทำให้เขาใหญ่ได้รับการคุ้มครองพิทักษ์รักษาความมั่งคั่งแห่งธรรมชาติไว้ได้มาจนถึงวันนี้ ซึ่งนับได้ว่าเป็นอุทยานแห่งชาติแห่งแรกและเป็นอุทยานที่มีระบบการจัดการดีที่สุดในการเป็นเขตอนุรักษ์ที่

ผู้ผิเื้อที่พบเห็นได้ตามแนวป่า

สามารถใช้ประโยชน์จากธรรมชาติให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ที่คงสภาพความเป็นธรรมชาติไว้ภายใต้ข้อกำหนดกฎเกณฑ์ และการถนอมรักษาแหล่งธรรมชาติของประเทศไว้ได้ดีที่สุดในท่ามกลางความพยายามเปลี่ยนแปลงความเป็นธรรมชาติเข้าสู่ระบบการท่องเที่ยว อาทิ สนามกอล์ฟ สนามม้า โรงแรมที่พัก ร้านอาหาร ฯลฯ ที่คำนึงถึงผลประโยชน์เฉพาะกิจการค้าของบรรดาวิสาหกิจทั้งหลาย รอบพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ที่เพิ่มจำนวนมากขึ้นตลอดเวลา

ด้วยการจัดการตามหลักการของระบบอุทยานแห่งชาติ ได้ทำให้อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่เป็นถิ่นที่รวมแห่งทรัพยากรธรรมชาติไม่ว่าจะเป็นป่าไม้ หุ่นภูเขา ธารน้ำ ลัทธิป่าและนกอีกมากมายหลายชนิดที่ยังคงสภาพความเป็นธรรมชาติได้มากที่สุดในท่ามกลางการเป็นศูนย์กลางการเป็นแหล่งท่องเที่ยว ที่มีผู้คนนับพันคนที่ขึ้นไปท่องเที่ยวบนอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่อยู่ตลอดทุกฤดูกาล ไม่ว่าจะเป็นฤดูร้อน ฤดูฝน หรือฤดูหนาว

นี่คือถิ่นที่เป็นตัวอย่างของเขต
อนุรักษ์ถิ่นธรรมชาติที่สามารถใช้
ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติได้
คุ้มค่าที่สุด ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ที่เป็น
อยู่ในวันนี้ของการเป็นอุทยานแห่งชาติ
เขาใหญ่เหมือนดังที่ได้กำหนดไว้ใน
ความหมายของความเป็นอุทยานแห่งชาติ
ว่า

“อุทยานแห่งชาติคือพื้นที่ที่
สงวนไว้เพื่อคุ้มครองธรรมชาติ โดยเฉพาะ
ป่าไม้และสัตว์ป่า ตลอดจนทิวทัศน์ที่
สวยงาม อันเป็นที่ดึงดูดสายตาใจแก่
ผู้พบเห็นให้คงอยู่ในสภาพธรรมชาติ

เดิมมิให้ถูกทำลายหรือเปลี่ยนแปลงไป
และถูกใช้ไปในทางที่ผิด เพื่อรักษา
สมบัติธรรมชาติไว้ให้อนุชนรุ่นหลัง
ได้ชมได้ศึกษาค้นคว้าธรรมชาตินั้น ๆ
ต่อไป”

แนวทางการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ

การสร้างสิ่งก่อสร้างให้กลม-
กลืนกับธรรมชาติ

ในขณะที่รัฐได้จัดให้มีบริการ
การท่องเที่ยวเข้าสู่ถิ่นธรรมชาติให้กับ

สถานที่พักผ่อนหย่อนใจของนักท่องเที่ยวที่ทำได้ด้วยวัสดุจากธรรมชาติ

ประชาชนในพื้นที่ที่กำหนดให้เป็นอุทยานแห่งชาตินั้น ด้วยจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นตลอดเวลาประกอบกับยังมีพื้นที่ธรรมชาติอีกมากมายหลายแห่งบนแผ่นดินไทยที่ไม่อยู่ในเขตอุทยาน ดังนั้นพื้นที่ธรรมชาติใดที่มีธรรมชาติงดงามแปลกตามีนักท่องเที่ยวเข้าไปท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก การสร้างสิ่งก่อสร้างก็จะเกิดขึ้นเพื่อรองรับและอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว ด้วยบริการหลายรูปแบบ

ธรรมชาตินั้นให้ความงามอยู่แล้วในความโดดเด่นของแต่ละพื้นที่

ดังนั้นหากการสร้างสิ่งก่อสร้างในถิ่นธรรมชาติสามารถสร้างได้กลมกลืนกับสภาพธรรมชาติแล้ว ก็จะทำให้พื้นที่ธรรมชาตินั้นสวยงามผสมผสานกันระหว่างธรรมชาติและลักษณะภูมิสถาปัตยกรรมที่สร้างขึ้น

การสร้างสิ่งก่อสร้างขึ้นในถิ่นธรรมชาตินั้น เป็นการเข้าไปเปลี่ยนแปลงสภาพดั้งเดิมของธรรมชาติ เพราะฉะนั้นสิ่งก่อสร้างที่ติดตั้งต้องไม่เป็นสิ่งก่อสร้างที่ทำลายความงามของธรรมชาติ หัวใจของการก่อสร้างที่ต้องคำนึงถึงก็คือความกลมกลืนของสภาพแวดล้อมและ

การก่อสร้างสิ่งก่อสร้างในเขตธรรมชาติด้วยวัสดุและสีที่กลมกลืนกับธรรมชาติ

สิ่งก่อสร้างนั้นๆ ความกลมกลืนจะเกิดขึ้น
ได้ก็ด้วยการออกแบบที่ต้องใช้เทคนิค
ทางด้านภูมิสถาปัตย์กับธรรมชาติมา
ผสมผสานกัน นั่นก็คือจะต้องเข้าใจถึง
ลักษณะเด่นของธรรมชาติ เช่น ป่า เขา
ลำน้ำ ชายหาด และ ณ ทุกหนทุกแห่ง
ที่เป็นธรรมชาติที่จะก่อสร้าง ซึ่งจะต้อง
เริ่มด้วยการเรียนรู้และเข้าใจในความ
สำคัญของลักษณะเด่นของธรรมชาติ ณ
ที่นั้น เพื่อที่จะนำมาเป็นแนวความคิด
พื้นฐานในการออกแบบก่อสร้าง เพื่อ

มิให้ส่วนใดส่วนหนึ่งของสิ่งที่สร้างขึ้น
ไปขัดแย้งทำลายสภาพแวดล้อม ณ
บริเวณนั้น

สถานที่พัก ที่สร้างด้วยวัสดุจากธรรมชาติเพื่อความกลมกลืนกับธรรมชาติ

การออกแบบสิ่งก่อสร้างในพื้นที่ธรรมชาติ

- การออกแบบจะต้องไม่เด่นกว่าธรรมชาติในพื้นที่ หลีกเลี่ยงการใช้พื้นที่ขนาดใหญ่ในการก่อสร้าง และจะต้องรักษาสภาพธรรมชาติดั้งเดิมไว้ให้มากที่สุดโดยเฉพาะต้นไม้ใหญ่

- ให้ภูมิประเทศและกลุ่มต้นไม้ช่วยปิดบังสิ่งก่อสร้างเท่าที่จะทำได้ และจะต้องให้พื้นที่พัฒนาในการก่อสร้างอยู่ห่างจากเส้นทางสัญจรสำคัญของบริเวณพื้นที่นั้น

- ในกรณีที่ต้องปลูกต้นไม้ใหญ่ ควรใช้ไม้ท้องถิ่น และในการจัดปลูกต้นไม้ไม่ควรปลูกให้เป็นแถว ควรจัดปลูกเป็นกลุ่มให้ดูคล้ายสภาพธรรมชาติมากที่สุด และไม่ควรใช้ไม้ดอกและไม้ประดับมากจนเกินความเป็นธรรมชาติ

- วัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างควรหลีกเลี่ยงการใช้วัสดุอุตสาหกรรม เช่น คอนกรีตบล็อกและไม้สีเหลี่ยม ควรใช้พวกไม้ปึก และไม้กลม หลีกเลี่ยงการใช้ลวดลายตกแต่งแบบฉูดฉาด ใช้สีที่กลมกลืนกับบรรยากาศเช่น สีน้ำตาลเข้มสำหรับไม้ หรืออาจใช้สีขาวช่วย

ตัวอย่างถังขยะที่สร้างขึ้นในอุทยานเขาใหญ่เพื่อใหกลมกลืนกับธรรมชาติ

การอนุรักษ์จากนักท่องเที่ยว

คนทุกคนรักธรรมชาติ คนทุกคนชื่นชมยามได้เห็นได้สัมผัสกับความงามที่บริสุทธิ์ของธรรมชาติ ความบริสุทธิ์ของธรรมชาติจะคงอยู่ได้นานแค่ไหนก็ขึ้นอยู่กับคนทุกคนที่เข้าไปท่องเที่ยวหาความสุขในธรรมชาตินั้นเอง

การเดินเข้าไปเพื่อดูน้ำตกที่สวยงามสักแห่งหนึ่งแล้วกลับได้พบเศษขยะ พลาสติก ขวด แก้ว ถุงขนม ความรู้สึกประทับใจต่อธรรมชาติย่อมจะลดน้อยลง เพราะสิ่งเหล่านั้นได้เป็นตัวทำลายความบริสุทธิ์ของธรรมชาติ

ของน้ำตก ที่ค่อยๆ เพิ่มพูนความเสื่อมโทรมมากขึ้นตามจำนวนเศษสิ่งของที่ทิ้งลงไป

การเข้าไปหาธรรมชาตินั้นเป็นความสุขของชีวิต และเมื่อได้ความสุขให้กับตัวเองแล้วหน้าที่ของนักท่องเที่ยวที่ควรจะหยิบยื่นให้แก่ธรรมชาติบ้างก็คือการไม่เป็นผู้ทำลายธรรมชาตินั้นด้วยตัวเองไม่ว่าจะโดยวิธีใดๆ เช่น

- ไม่ทิ้งขยะมูลฝอยหรือเศษสิ่งของต่างๆ ในพื้นที่ธรรมชาติ ณ ทุกหนทุกแห่ง

การทิ้งขยะในที่ทิ้งขยะ เป็นส่วนหนึ่งของการอนุรักษ์ธรรมชาติ

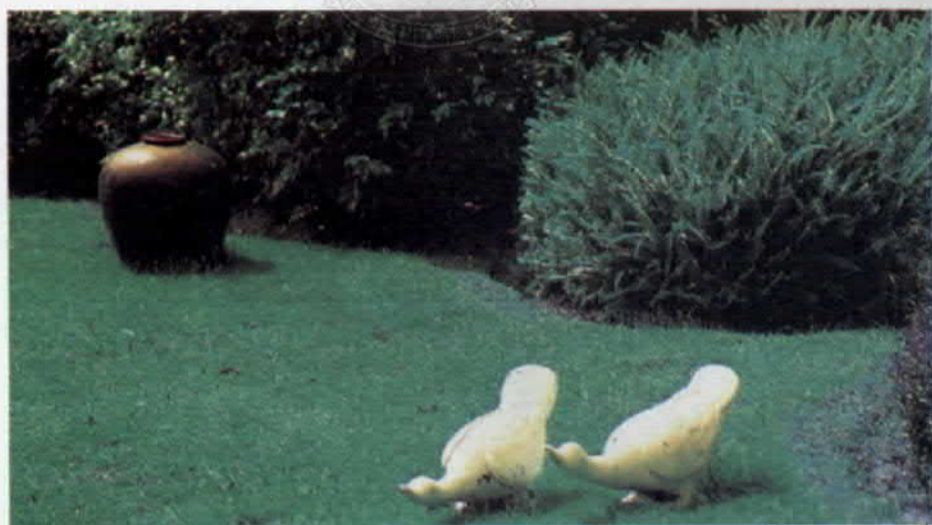
- ไม่เก็บนำสิ่งของธรรมชาติ เช่น เปลือกหอย ปะการัง พันธุ์ไม้ ดอกไม้ ก้อนหิน ออกมาจากพื้นที่ธรรมชาติ

- ไม่ขีดเขียน พ่นสีลงบนผนัง ถ้ำ ต้นไม้ และก้อนหิน

- ไม่ส่งเสียงดังอีกทีก อื้อฉาว ในพื้นที่ธรรมชาติที่เงียบสงบ

ธรรมชาติให้คุณค่าในความบริสุทธิ์แก่ชีวิตทุกชีวิต ทั้งในการดำรงอยู่และการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นความผูกพันที่ชีวิตต้องพึ่งพาธรรมชาติอยู่ตลอดเวลา ที่ทำให้ชีวิตเป็นสุขได้

ตราบเท่าที่ธรรมชาติเกื้อหนุน หากเมื่อใดก็ตามที่ธรรมชาติเสื่อมโทรมจากการกระทำของเราแล้ว ถึงภาวะหนึ่ง ความเสื่อมสลายของธรรมชาติก็จะมีอาจฟื้นฟูคืนสู่สภาพเดิมได้อีก ชีวิตก็ จะไม่สงบสุขได้ การพิทักษ์รักษาจึงเป็นหน้าที่ของเราทุกคนๆ มิใช่คนใดคนหนึ่ง

- เพียงคนละไม้คนละมือที่
จะไม่ทิ้งเศษสิ่งของลงในแหล่ง
ธรรมชาติที่เดินทางเข้าไปท่องเที่ยว

- เพียงแค่ละคนมองธรรมชาติ
ให้มีคุณค่าต่อชีวิตเรา มิเพียงเพื่อ
ผลประโยชน์ที่จะได้รับในระยะสั้น
แต่ให้ได้ประโยชน์อันยาวนานด้วย
การก่อสร้างสิ่งก่อสร้างที่ไม่ทำลาย
พื้นที่ธรรมชาติ

- เพียงให้ทุกคนเก็บความ
ทรงจำจากทุกหนทุกแห่งที่ไปท่อง
เที่ยวด้วยภาพถ่ายแทนการเก็บหา
ของที่ระลึกจากธรรมชาติกลับไป

ความบริสุทธิ์ของธรรมชาตินั้น
ก็จะคงอยู่ได้ในท่ามกลางการได้รับ
ประโยชน์อย่างคุ้มค่าของทุกคนที่มี
ธรรมชาติอยู่ในหัวใจตลอดไป

เมื่อธรรมชาติยังคงอยู่คู่มนุษย์ ความบริสุทธิ์ของรอยยิ้มจะแผ่ขยายสู่หมู่บ้านหลัง

**คณะกรรมการจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติม
ชุดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ระดับมัธยมศึกษา**

๑. นางสาวเอิบบุญ สุทธิประภา	ที่ปรึกษาโครงการฯ
๒. นางมาลินี ฝิโลประการ	ที่ปรึกษาโครงการฯ
๓. นายฉลอง บุญญานันต์	ประธานกรรมการ
๔. นายชุมพล งามผ่องใส	กรรมการ
๕. นายวินัย วีระพัฒนานนท์	กรรมการ
๖. นายสามัคคี บุญยะวัฒน์	กรรมการ
๗. นายสิทธิชัย ดันธณสุชาติ	กรรมการ
๘. นางมัทนา ถนอมพันธุ์	กรรมการ
๙. นายสมชัย วินิจนันท์รัตน์	กรรมการ
๑๐. นายสากรล ฐิณะกุล	กรรมการ
๑๑. นายนิรันดร์ศักดิ์ บุญจันทร์	กรรมการ
๑๒. นายอัศศิริ ธรรมโชติ	กรรมการ
๑๓. นางสาวกนกรัตน์ ชาญกว้าง	กรรมการ
๑๔. นายวินัย รอดจ่าย	กรรมการ
๑๕. นางสาวรัตน์ ลิ้มไพบูลย์	กรรมการและเลขานุการ

ผู้เขียน

นางสาวนงพงา สุขวนิช

ปกและภาพประกอบ

นางสาวนงพงา สุขวนิช

สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ผู้ตรวจต้นฉบับ

นายสามัคคี บุญยะวัฒน์

นายนิรันดร์ศักดิ์ บุญจันทร์

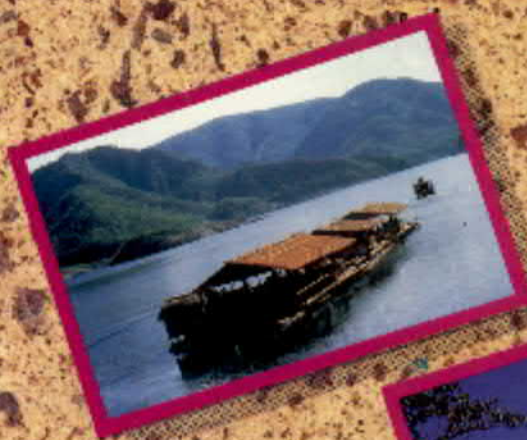
นายวินัย รอดจ่าย

นางสาวรัตน์ ลิ้มไพบูลย์

บรรณาธิการกิจ

นางสาวรัตน์ ลิ้มไพบูลย์

01130900622

國立中央圖書館
藏書
01130900622 (1)